



INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

# Studijní opora

Název předmětu: **VELENÍ VOJSKŮM A ŠTÁBNÍ PRÁCE**

**Část II: 8. semestr**

Zpracoval: pplk. Ing. Jiří ČERNÝ, Ph.D.

Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost

Název projektu: Inovace magisterského studijního programu Fakulty ekonomiky a managementu

Registrační číslo projektu: CZ.1.07/2.2.00/28.0326

PROJEKT JE SPOLUFINANCOVÁN EVROPSKÝM SOCIÁLNÍM FONDEM A STÁTNÍM ROZPOČTEM ČESKÉ REPUBLIKY.

# OBSAH

|                                                                                                                | Str. |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|
| <b>ÚVOD</b>                                                                                                    | 4    |
| 1. <b>ORGÁNY VELENÍ BOJOVÉ ČETY - ODPOVĚDNOSTI A POVINNOSTI VELITELE ČETY (ZVČ) PŘI VELENÍ JEDNOTCE V BOJI</b> | 8    |
| 1.1 Orgány velení bojové čety a jejich povinnosti v boji                                                       | 10   |
| 1.2 Odpovědnosti a povinnosti orgánů velení bojové čety                                                        | 13   |
| 2. <b>TAKTICKÉ MÍSTO VELENÍ BOJOVÉ ČETY V BOJI</b>                                                             | 17   |
| 2.1 Místo velení bojové čety                                                                                   | 18   |
| 2.2 Rozmístění místa velení v bojové sestavě                                                                   | 19   |
| 3. <b>ZABEZPEČENÍ SPOJENÍ BOJOVÉ ČETY V BOJI, ZÁSADY VEDENÍ RADIOVÉHO PROVOZU (V ANGLICKÉM JAZYCE)</b>         | 24   |
| 3.1 Radiové spojení u bojové čety – základní spojení v boji                                                    | 29   |
| 3.2 Radiové prostředky u bojové čety                                                                           | 30   |
| 3.3 Zásady vedení provozu v rádiovém spojení                                                                   | 38   |
| 3.4 Vedení provozu v anglickém jazyce                                                                          | 44   |
| 4. <b>TAKTICKÁ A TOPOGRAFICKÁ ORIENTACE</b>                                                                    | 51   |
| 4.1 Plánování boje - rekognoskace                                                                              | 51   |
| 4.2 Topografická orientace                                                                                     | 54   |
| 4.3 Taktická orientace                                                                                         | 59   |
| 5. <b>PLÁNOVACÍ A ROZHODOVACÍ PROCES VELITELE ČETY. ZPRACOVÁNÍ BOJOVÉHO ROZKAZU VELITELE BOJOVÉ ČETY</b>       | 61   |
| 5.1 Plánování a rozhodování v boji velitelem čety                                                              | 61   |
| 5.2 Postup velitele čety při plánování boje                                                                    | 64   |
| 6. <b>ŘÍZENÍ BOJE VELITELEM ČETY</b>                                                                           | 78   |
| 6.1 Povinnosti velitele čety v řízení boje                                                                     | 78   |
| 6.2 Řízení boje                                                                                                | 80   |
| 6.3 Informování velitele roty - hlášení                                                                        | 83   |
| <b>ZÁVĚR</b>                                                                                                   | 94   |
| <b>SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK</b>                                                                                | 95   |
| <b>SEZNAM OBRÁZKŮ</b>                                                                                          | 99   |
| <b>KLÍČOVÁ SLOVA V ANGLICKÉM JAZYCE</b>                                                                        | 100  |
| <b>LITERATURA</b>                                                                                              | 101  |

Studijní opora předmětu *Velení vojskům a štábní práce, část II.*, je určena pro studenty studijního programu *Ekonomika a management*, studijního oboru *Řízení a použití ozbrojených sil* v 8.semestru studia.

#### Anotace

Studijní opora předmětu *Velení vojskům a štábní práce* shrnuje problematiku velení a řízení v pozemní operaci pro bojovou četu. Zaměřuje na aktuální objasnění základních obecně platných zásad velení a řízení a jejich aplikaci pro četu bojové roty.

Studijní opora předmětu *Velení vojskům a štábní práce* dále konkretizuje a rozpracovává ustanovení vojenských publikací zabývajících se problematikou velení a řízení *Pub-53-01-1, 2, 3, 4*, doktríny *Velení a řízení spojeneckých pozemních sil AJP-3.2.2* a vybraných částí dokumentu *Taktická doktrína (2014)*.

Cílem studijní opory je poskytnout studentům soudobé teoretické i praktické poznatky o systému velení a řízení v operacích u bojové čety. Obsah studijní opory vyžaduje tvořivý přístup studentů při její aplikaci na konkrétní situaci a současně nezbytnost respektovat tendence vývoje vojenství, projevující se v průběžném zdokonalování (změnách) organizačních struktur AČR, její výzbroje a technologického vybavení i ve zvyšující se úrovni připravenosti jejich příslušníků v závislosti na úrovni jejich profesionalizace.

V zájmu jednotného chápání vojenských odborných pojmů a obecně užívaných zkratk, jejich významu je přímo v textu článků, v nichž jsou poprvé uvedeny, nebo tam, kde je to nutné, podán jejich stručný výklad. Obecně je používána vojenská terminologie v souladu s aktuálním zněním *Slovníku termínů a definic NATO AAP-6*.

Studijní opora je zpracovaná ve dvou částech – pro 8. semestr předmětu.

## ÚVOD

**Porozumět, co je velení a řízení v praxi znamená, porozumět jeho základním vlastnostem, tzn. jeho cílům, účelu, charakteristickým rysům, prostředí a základním funkcím.** Velení a řízení (C2 – Command and Control) představuje činnost, kterou vykonávají k tomu určené osoby a orgány (velitelé a štáby) a využívají k tomu dostupné a odpovídající technické prostředky (komunikační prostředky), nástroje (postupy, metodiky, procedury) a informace.

***Velení a řízení u čety vykonává velitel čety, který k tomu využívá spojovací prostředky, standardizované postupy, procedury a informace.***

Velení a řízení je rozhodující činností každého velitele a jeho kvalita významně ovlivňuje splnění nebo nesplnění uložených úkolů. Jeho prostřednictvím prosazuje velitel čety svůj záměr, záměr nadřízeného a plnění úkolů v četě, je nástrojem k plánování a přípravě čety na nastávající úkoly.

**Velitel čety plánuje nastávající boj** (činnost) **čety**, rozhoduje v rámci vydaného úkolu o způsobu použití sil a prostředků čety ke splnění úkolu, vydává rozkazy svým podřízeným, přiděluje úkoly družstvům a v případě nutnosti jim je upřesňuje nebo zcela mění, osobně odpovídá za přijatá rozhodnutí a vydané úkoly, za hlášení a za vyžadování podpory u nadřízeného, řídí boj a další činnosti čety v souladu s vydanými úkoly. Má pravomoc změnit rozhodnutí svých podřízených, pokud to pokládá za nutné.

Nedílnou činností velitele čety je vedení podřízených ke splnění úkolu. Aby velitel čety lépe chápal svoji roli a vedl své podřízené, má splňovat požadavky kladené na každého velitele, to je „být“, „znát“ a „konat“

**Vedení lidí** (*leadership*) je nedílnou součástí velení a řízení čety a nezastupitelnou činností velitele čety. Představuje účelné využívání schopností, dovedností a možností čety (podřízených) velitelem čety. Významnou součástí vedení lidí je schopnost velitele čety usměrňovat, stimulovat a motivovat své podřízené k aktivnímu plnění uložených úkolů.

**Vedení lidí má vytvářet prostředí vzájemné důvěry a soudržnosti v četě**, hrdost na příslušnost k četě, na druh vojska, na velitele čety, na to, co každý dělá a na to, že se může spolehnout jeden na druhého. Schopnost „vést“ (vedení lidí) je získávána zkušenostmi a roky praxí, znalostmi a studiem.

Aby velitel čety úspěšně naplňoval roli vedoucího a uměl vést své podřízené, měl by naplňovat požadavky, které jsou tvořeny hodnotami, vlastnostmi, aktivitou a schopnostmi velitele čety.

**Velitel čety si musí být vědom svých povinností a odpovědnosti** za uložený úkol a své podřízené, musí vždy stát v čele plnění úkolu a zároveň musí chápat potřeby podřízených. Musí rozhodovat a vydávat rozkazy a mít na paměti následky, které mohou mít jeho rozhodnutí a vydané rozkazy na podřízené a vojáky čety. Velitel čety přebírá veškerá rizika za svá rozhodnutí a nese plnou odpovědnost za vydané rozkazy a úkoly. Současně musí rozhodně ovlivňovat boj svých jednotek a svojí přítomností poskytovat morální podporu podřízeným.

**Velitel čety ovlivňuje motivaci svých podřízených** tím, že naplňuje jejich potřeby, které mají zpravidla hierarchické uspořádání a tvoří pyramidu potřeb.

Pyramida potřeb ukazuje základní potřeby a míru jejich důležitosti (jednotlivé úrovně pyramidy) v životě jednotlivců a skupin. Pro velitele čety to znamená, že nejsou-li uspokojeny potřeby blíž k základně pyramidy, dochází k narušení celkového uspokojování potřeb a účinek jeho vedení a úspěšné plnění úkolu podřízenými bude oslabeno nebo dokonce může dojít ke ztrátě důvěry a úspěchu v plnění úkolů.

Přes tuto univerzální hierarchii motivů lze počítat s tím, že pro některé jednotlivce toto uspořádání neplatí. Ve škále motivačních faktorů, od základních fyziologických potřeb až po snahu o seberealizaci, si lidé zpravidla vytvářejí svoji individuální motivační hierarchii. Znalost působení konkrétních motivačních faktorů jednotlivce je základem úspěšnosti práce velitele čety. Uspořádání v pyramidě se rovněž může měnit na základě nebezpečnosti úkolu a situace čety. V individuálních hierarchiích motivů jsou často nejdůležitější:

- nutnost uspokojení základních potřeb (jídlo, pití, odpočinek a materiální zabezpečení);
- důvěra v nadřízeného, pochopení a ztotožnění se s nastávajícími úkoly a úlohou jednotlivce v nich;
- důležitost osobního postavení (osobní ocenění, respekt a dosažení vyššího postavení. Pozor na intriky a neférové jednání);
- výsledky a výkon jsou důležitým motivačním faktorem u soutěživých lidí. Lidé snažící se vyniknout jsou motorem každé jednotky;

- přátelství je pro některé jedince víc než výsledky, peníze nebo materiální ocenění.
- jistota představuje motivaci pro jedince, kteří netouží po mimořádných činech nebo výsledcích, neradi riskují, hodně se řídí předpisy a spokojí se s málem;
- odbornost je rozhodujícím motivem pro jedince, kteří preferují svoji profesionální stránku.
- samostatnost funguje jako motiv u lidí, kteří nad sebou těžko někoho snášejí. Chtějí o všem rozhodovat sami, nemají rádi, když jim do práce někdo mluví a nakonec si všechno udělají po svém;
- kreativita působí jako motiv u jedinců, kteří mají potřebu vytvářet něco nového. Tvořiví lidé dávají přednost práci, při níž mohou vymýšlet nové věci a řešení.

**Bojová četa je organizována do družstev** (skupin) a představuje hlavní bojovou sílu mechanizované roty. V závislosti na charakteru obdrženého úkolu, síle a složení protivníka, terénu, počasí a na možnostech nadřízeného může být četa posílena silami a prostředky jiných druhů vojsk.

**Při společném působení sil a prostředků NATO** v jednom prostoru se jednotky budou vzájemně podporovat, udržovat součinnost a v některých případech mohou být přidělovány do podřízenosti jiné jednotky NATO. Četa může spolupracovat s jinými jednotkami NATO ve společném prostoru a vzájemně se s nimi podporovat.

**Četa vede boj** (činnost) **zpravidla v sestavě roty** nebo plní dílčí samostatné úkoly. V sestavě roty může být v prvním nebo druhém sledu nebo v záloze.

**Samostatně může plnit úkoly jako vševojsková záloha praporu**, úkoly v rámci jiných taktických činností, v průběhu boje v horském a zalesněném terénu, v zastavěném prostoru a v průběhu mírových a podpůrných operací.

**Ve stabilizačních operacích** může četa sama nebo v rámci roty zřizovat silniční zátaras, kontrolní bod, pozorovací stanoviště; vyhledávat osoby, zbraně a munici; kontrolovat dav a potlačovat násilné nepokoje; provádět ochranu malých proudů (silničních konvojů); hlídkovat atd.

**V asistenčních operacích**, vedených Armádou ČR na území státu pod národním velením, se četa, zpravidla v sestavě roty, může podílet na plnění úkolů:

- v rámci integrovaného záchranného systému (IZS);
- při podpoře Policie České republiky (PČR);
- při střežení objektů důležitých pro obranu státu (ODOS).

**Při asistenci v rámci IZS se může četa podílet na:**

- provádění záchranných prací a likvidaci následků pohromy;
- plnění humanitárních úkolů civilní ochrany.

Při plnění asistenčních úkolů na podporu PČR se může četa podílet na:

- zajišťování ochrany státních hranic;
- plnění úkolů pořádkové policie nebo ochranné služby.

**Při samostatných operacích AČR na území ČR pod národním velením** může četa (samostatně nebo jako součást rotního nebo jiného úkolového uskupení) plnit úkoly zejména při střežení objektů důležitých pro obranu státu (ODOS).

Zajišťování ochrany státních hranic představuje specifický úkol, v jehož průběhu může být četa použita jako celek (samostatně nebo v sestavě roty) nebo může působit v rámci smíšených hlídek s příslušníky cizinecké a pohraniční policie.

**Při plnění úkolů pořádkové policie nebo ochranné služby** může být četa použita pro výkon hlídkové nebo strážní služby. Hlídková služba bude vykonávána formou smíšených hlídek s příslušníky Policie ČR, při plnění úkolu strážní služby může četa působit samostatně (nebo v sestavě roty). **Střežení ODOS** je prováděno v době míru a zesílení se zvyšuje v závislosti na hrozbě a vzniku krizové situace, spojené s ohrožením vnější nebo vnitřní bezpečnosti ČR. K tomuto účelu se využívají vyčleněné nebo vytvořené vojenské jednotky, do kterých budou zařazováni především příslušníci mechanizovaných jednotek s potřebnými bojovými a dopravními prostředky. Ke střežení ODOS mohou být použity i jednotky aktivní zálohy. Úkol bude plněn především formou přímého střežení (stráže). Četa může působit při střežení ODOS samostatně nebo v sestavě roty.

**Četa bude plnit úkoly, které jí stanoví velitel roty.**

## 1. ORGÁNY VELENÍ BOJOVÉ ČETY - ODPOVĚDNOSTI A POVINNOSTI VELITELE ČETY (ZVČ) PŘI VELENÍ JEDNOTCE V BOJI

Velení a řízení je rozhodující společnou a neoddělitelnou součástí všech operací. Musí zabezpečovat spolehlivé řízení vojenské (bojové) síly v zájmu splnění stanovených úkolů. Je uskutečňováno orgány velení, které tvoří velitelé a štáby. Ty spolu s místy velení, prostředky velení a prvky zabezpečení vytvářejí systém velení a řízení.

Velení a řízení (C2 – Command and Control) bojové čety představuje činnost, kterou vykonávají k tomu určené osoby a orgány (**velitelé čet, zástupci velitelů čet**) a využívají k tomu dostupné a odpovídající technické prostředky (komunikační prostředky), nástroje (postupy, metodiky, procedury) a informace.

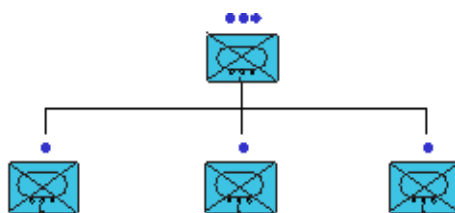
**Velení a řízení u čety vykonává velitel čety.**

### **Velitel čety:**

***plánuje nastávající boj*** (činnost) čety,

- *rozhoduje v rámci vydaného úkolu o způsobu použití sil a prostředků čety ke splnění úkolu,*
- *vydává rozkazy svým podřízeným,*
- *přiděluje úkoly družstvům a v případě nutnosti jim je upřesňuje nebo zcela mění,*
- *osobně odpovídá za přijatá rozhodnutí a vydané úkoly, za hlášení a za vyžadování podpory u nadřízeného,*
- *řídí boj a další činnosti čety v souladu s vydanými úkoly.*

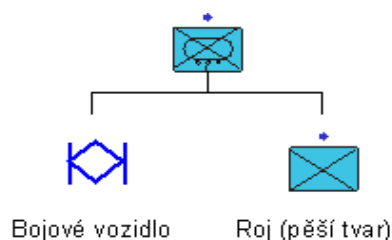
Četa je organickou součástí roty (rotního úkolového uskupení). Je tvořena třemi družstvy a je vyzbrojena třemi bojovými vozidly (kolovými obrněnými transportéry). Bojová vozidla jsou určena pro vedení boje, přepravu, manévr a palebnou podporu družstev.



Obrázek 1 – Organizační struktura mechanizované čety

*Zdroj: Taktická doktrína (2014).*

**Bojovému družstvu velí velitel družstva a družstvo se skládá** z bojových vozidel a roje (pěšího tvaru pro vedení boje u mechanizovaných jednotek). U výsadkových družstev a pěších družstev roje nejsou (družstvo působí kompaktně).



Obrázek 2 – Organizační struktura mechanizovaného družstva na BVP

*Zdroj: Taktická doktrína (2014).*

**Roj (sesednutým příslušníkům družstev) velí velitel roje** a skládá se u mechanizovaného družstva z velitele roje, staršího střelce (2x) a střelce (3x).

## 1.1 Orgány velení bojové čety a jejich povinnosti v boji

**Četě velí velitel čety**, který je podřízen veliteli roty (rotního úkolového uskupení) a kterému jsou podřízeni:

- ✓ zástupce velitele čety,
- ✓ velitele družstev,
- ✓ velitelům družstev jsou podřízeni velitele rojů.

*Četa může působit v **bojové nebo předbojové sestavě**, v **sestavě pro přesun** nebo v **pochodové sestavě**.*

**Sestava** čety představuje účelné uspořádání družstev a přidělených sil a prostředků k vedení boje (k přesunům).

**Velitel čety vytváří bojovou sestavu tak**, aby mohl co nejefektivněji využít možností bojové techniky a všech zbraní čety s přihlédnutím k možným rizikům, která mohou při zvolené sestavě nastat.

**Konkrétní sestava čety, o které se velitel čety musí rozhodnout, bude záviset na:**

- úkolu, který četa má plnit;
- situaci a složení čety (ztráty, počty družstev a bojových vozidel);
- situaci, složení a charakteru činnosti protivníka;
- terénu (pokrytost, členitost, průchodnost pro techniku, ochranné vlastnosti apod.);
- posilových prostředcích (druh, počty).

Na základě výše uvedených okolností mohou bojová vozidla čety plnit úkoly samostatně nebo v sestavě družstev.

### **Velitel čety odpovídá za použití bojových vozidel i rojů čety.**

- ✓ **Pokud budou bojová vozidla působit mimo sestavu rojů**, pak rojům čety (sesednutým příslušníkům čety) velí velitel čety (pokud se nerozhodne jinak), který se pohybuje těsně za sestavou jednoho z družstev.
- ✓ **Bojová vozidla čety** (skupina bojových vozidel čety) podporují boj čety podle pokynů (úkolů) velitele čety.
- ✓ **Zástupce velitele čety se pohybuje** zpravidla těsně za sestavou čety a podle pokynů velitele čety usměřuje činnost sestavy .

**V případech, kdy velitel čety opouští svoji četu**, vydává svému zástupci rozkaz pro zabezpečení velení a řízení čety po dobu své nepřítomnosti (GOTWA). Vydává ho zpravidla ústně (může jej vydat i písemně) s tímto obsahem:

- Going – proč a kam odcházím;
- Others – kdo jde se mnou;
- Time – kdy se vrátím;
- What to do – co dělat, když se nevrátím v určeném čase;
- Actions – co dělat při napadení (mne nebo čety), co budu dělat já.

#### **Příklad:**

- *Odcházím k provedení rekognoskace shromaždiště.*
- *Beru s sebou spojaře a první družstvo.*
- *Vrátím se do 45 min.*
- *Pokud se nevrátím do 45 min, budu vás informovat, kdy se vrátím a rovněž vy začnete navazovat se mnou spojení. Pokud ani do 90 min nenavážeme mezi sebou spojení, informujte velitele roty (nadřízeného) o situaci a žádejte další pokyny.*
- *Budu-li napaden (nastřelen apod.), zahajte boj, připravte manévr palbou a pohybem a podporujte nás. Signál pro rozpoznání je zbraň hlavní nahoru. V případě napadení čety držte zaujatá postavení a ihned podejte informaci mně a podle situace případně veliteli roty (nadřízenému), u kterého vyžádejte palebnou podporu. Nebudete-li schopni udržet určené postavení, ustupte do posledního shromaždiště, kde se opět setkáme. Vyčkejte tam 60 min od nastřelení (od podání informace o nastřelení), poté ustupujte do dalších postupových shromaždišť. Signál pro rozpoznání je zbraň hlavní nahoru.*

- ✓ **Při sesednutí čety z bojových vozidel** a vedení bojové činnosti pěšky velitel čety sesedá a velí četě.
- ✓ Na taktické místo velení čety se zpravidla umisťují i velitelé přidělených a podpůrných jednotek i se svými prostředky.
- ✓ **Je-li TMVČ velitele čety vyřazeno a velitel čety není schopen dále velet, zástupce velitele čety, popřípadě předem stanovený velitel družstva, hlásí veliteli roty převzetí velení četě** a změnu velení oznámí podřízeným a také spolupůsobícím jednotkám.

**Velitel čety velí** signály, povely nebo hlasem a k tomu využívá:

- rádiové spojovací prostředky, umístěné v bojovém vozidle,
- přenosné spojovací prostředky,
- signální prostředky, např. signální náboje atd.,

## 1.2 Odpovědnosti a povinnosti orgánů velení bojové čety

Výsledek boje čety závisí na připravenosti a schopnosti velitele čety velet četě a řídit její činnost, na vycvičenosti družstev a všech příslušníků čety, na jejich sladění při všech činnostech a na stavu bojové techniky a výzbroje.

***Výsledek boje čety závisí na připravenosti a schopnosti velitele čety velet četě a řídit její činnost.***

Velitel čety musí brát v úvahu to, že nepřítel bude působit na četu přímou i nepřímou palbou, minami, prostředky vzdušného napadení atd. K minimalizování ničivých účinků je nutné:

- provádět opatření ochrany;
- všemi příslušníky čety dodržovat zásady bojového chování;
- pohybovat se (bojová vozidla i sesednuté roje) skrytě,
- pohybovat se s využitím maskovacích a ochranných vlastností terénu,
- zbytečně se nevystavovat palbě,
- předcházet protivníka v zahájení palby
- palebné prostředky nepřítele ničit dříve, než zničí prostředky čety.

### **Povinnosti VČ a ZVČ:**

#### **a) Velitele čety (VČ)**

Je podřízen veliteli roty a nese odpovědnost za činnost a způsob použití čety v boji (operacích).

#### **Musí znát:**

- způsoby vedení boje a vědět, jak v souladu s nimi použít četu v boji,
- znát její výzbroj a umět ovládat zbraně a výzbroj čety,
- znát všechny příslušníky čety, umět jim velet a řídit jejich činnost.

**Zodpovídá za:**

- bojeschopnost čety,
- za důslednou a promyšlenou přípravu zbraní a bojové techniky k boji (k plnění nastávajícího úkolu),
- za důsledné splnění úkolu za jakékoli situace, ve stanovené době a s co nejmenšími ztrátami,
- za výchovu, vojenskou kázeň, fyzickou a psychickou připravenost příslušníků čety; za znalost a dodržování norem mezinárodního humanitárního práva a jeho prosazování za všech okolností.

**Je povinen:**

- velet četě a řídit její činnost ve všech jejích činnostech v boji (operacích);
- znát bojový úkol své čety, roty (praporu) a sousedů;
- znát situaci a bojové možnosti čety;
- znát konkrétní situaci protivníka, jeho předpokládané možnosti a pravděpodobný záměr činnosti;
- organizovat průzkum a pozorování vzdušného i pozemního protivníka;
- rychle rozhodovat o optimálním způsobu splnění (bojového) úkolu uloženého četě a podle situace zapojit do svého hodnocení situace a rozhodování zástupce velitele čety;
- včas vydávat srozumitelné a jednoznačné úkoly podřízeným a důsledně vyžadovat jejich plnění, v případě potřeby včas upřesňovat svá rozhodnutí;
- umět řídit boj, dovedně využívat všechny palebné prostředky a výsledky palebného ničení protivníka;
- organizovat u čety pasivní a aktivní opatření protivzdušné obrany;
- znát způsoby ochrany proti účinkům zbraní hromadného ničení, vysoce přesných zbraní a radioelektronických prostředků protivníka;
- organizovat a realizovat opatření, která jsou nezbytná pro podporu, zabezpečení a ochranu příslušníků čety;

- ve stanovených lhůtách podávat veliteli roty (nadřízenému) hlášení a informovat o svých rozhodnutích, předkládat mu požadavky a vyžadovat od něj podporu a zabezpečení, které potřebuje ke splnění úkolu;
- znát povinnosti podřízených (zástupce velitele čety a velitelů družstev);
- ovládat výzbroj a ostatní techniku čety;
- znát a umět v každé situaci dovedně používat varovné signály, signály pro řízení boje, manévr a pro navádění vozidel;
- umět používat spojovací prostředky čety, znát pravidla provozu v rádiové síti a řídit rádiový provoz v četě;
- sledovat spotřebu munice, PHM a proviantu a ostatního materiálu, zajišťovat dodržování stanovených limitů (norem) jejich spotřeby, včas hlásit veliteli roty jejich dosažení a vyžadovat doplnění;
- chovat se tak, aby byl příkladem a vzorem pro podřízené v aktivitě, chování, morálce a odborných schopnostech;
- nedovolit, aby příslušníci čety porušovali normy mezinárodního humanitárního práva a hlásit jejich porušení nadřízenému.

#### **b) Zástupce velitele čety (ZVČ)**

Je podřízen veliteli čety a za jeho nepřítomnosti řídí činnost čety.

##### **Je povinen:**

- znát povinnosti velitele čety a v případě nutnosti být připraven a schopen jej zastoupit.

**Velitel čety má pravomoc změnit rozhodnutí svých podřízených,** pokud to pokládá za nutné.

Nedílnou činností velitele čety je vedení podřízených ke splnění úkolu. Aby velitel čety lépe chápal svoji roli a vedl své podřízené, má splňovat požadavky kladené na každého velitele, to je „být“, „znát“ a „konat“.

***Mezi rozhodující činnosti, které provádí velitel čety při velení a řízení, patří získávání informací, rozhodování, vydávání úkolů, operativní řízení (reagování na vývoj situace, organizace a udržování součinnosti) a kontrola.***

### **Základní a doporučená literatura k tématu**

*Taktická doktrína.* Vyškov 2014.

### **Úkoly pro samostatnou práci:**

K odpovědím na seminář si připravit práci (formou prezentace) k následujícím otázkám:

- ✓ charakterizujte velení a řízení bojové čety,
- ✓ objasněte vztah mezi velením a řízením u bojové čety,
- ✓ popište a charakterizujte základní požadavky na velení a řízení čety v boji,
- ✓ organizace bojové čety (mechanizované, výsadkové, tankové a pěší),
- ✓ orgány velení u bojové čety, jejich místo a úkoly v boji,
- ✓ povinnosti a odpovědnosti velitele čety a zástupce velitele čety.

## 2 TAKTICKÉ MÍSTO VELENÍ BOJOVÉ ČETY V BOJI

Taktická místa velení (Tactical Command Posts – TCP) jsou základním prvkem velitelství jednotky a úkolového uskupení, odkud je realizováno velení jednotkám a jejich řízení v operaci (boji).

Většina základních funkcí zajišťovaných místy velení je přímo spjata s vyhodnocováním a řízením činností v právě probíhající operaci, plánováním následných činností nebo operací a poskytováním podpory velení.

**K tomuto účelu jsou místa velení (bojová vozidla) vybavena odpovídajícími prostředky velení a řízení.**

Vytváření jednotlivých míst velení v operaci (boji) velitelé jednotek zpravidla modifikují podle charakteru operace (boje) a plněného úkolu.

Konkrétní varianty se zpracovávají do stálých operačních postupů (SOP) dané jednotky.

Místa velení jsou stálým prvkem bojové sestavy jednotky.

**Místa velení musí být schopna:**

- zabezpečit velení a řízení vojsk v bojových i nebojových (stabilizačních) situacích;
- zabezpečit rychlé dosažení pohotovosti k plnění úkolů;
- vytvořit podmínky k plánování a řízení jednotek (úkolových uskupení),
- zabezpečit interoperabilitu procesů velení a řízení v rámci mnohonárodních uskupení;
- zabezpečit informační nadvládu a plnit požadavky na utajení a bezpečnost informací;
- provádět rychlý, skrytý a organizovaný manévr v různém prostředí, terénu a hydrometeorologických podmínkách;
- zabezpečit podmínky pro efektivní činnost ve specifických podmínkách;
- vytvořit podmínky pro regeneraci sil, hygienu, stravování a zdravotnické zabezpečení orgánů velení.

## 2.1 Místo velení bojové čety

### Místo velení čety – taktické místo velení (Tactical Command Post – TAC)

#### TMVČ:

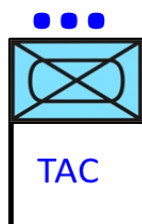
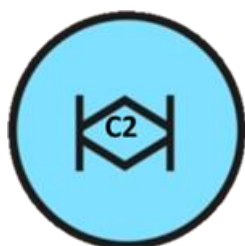
- ✓ V boji velitel čety velí družstvům a přiděleným silám a prostředkům zpravidla z bojového vozidla,

Velitel čety (ZVČ) zpravidla velí signály, povely nebo hlasem a k tomu využívá:

- ✓ rádiové spojovací prostředky, umístěné v bojovém vozidle,
- ✓ přenosné spojovací prostředky,
- ✓ signální prostředky, např. signální náboje atd.,
- ✓ bojový vozidlový informační systémy (BVIS).

#### ✓ **TAC VČ JE TVOŘENO:**

- BOJOVÝM VELITELSKÝM VOZIDLEM VČ
- pracovním okopem,
- označuje je těmito symboly:



- ✓ Bojové vozidlo velitele čety tvoří **taktické místo velení čety** (TMVČ) a umísťuje se zpravidla na nejúčelnějším (nejvýhodnějším) místě v sestavě čety, z něhož může velitel čety nejlépe velet a řídit boj (činnost) čety.
- ✓ Na taktické místo velení čety se zpravidla umísťují i velitelé přidělených a podpůrných jednotek i se svými prostředky.

- ✓ **Je-li TMVČ velitele čety vyřazeno a velitel čety není schopen dále velet, zástupce velitele čety, popřípadě předem stanovený velitel družstva, hlásí veliteli roty převzetí velení četě a změnu velení oznámí podřízeným a také spolupůsobícím jednotkám.**

**Taktické místo velení je stálým prvkem bojové sestavy.**

## **2.2 Rozmístění taktického místa velení v bojové sestavě**

**Velitel bojové jednotky zaujímá v boji takové taktické místo velení, odkud je zabezpečeno nejlepší pozorování terénu, nepřítele, činnost vlastních vojsk a pokud možno i sousedů.**

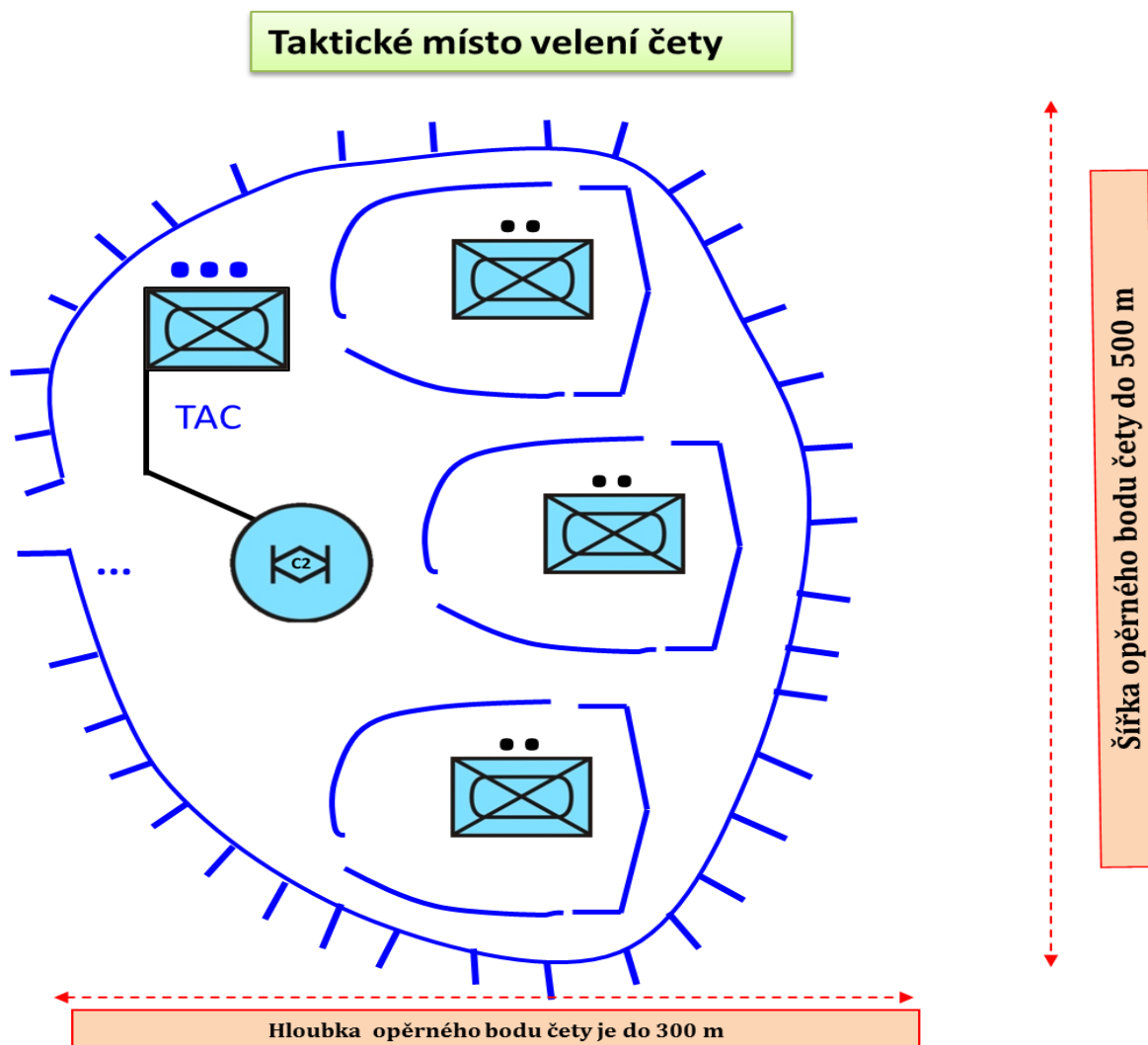
***V žádném případě nemůže být taktické místo velitele čety nápadné, nebo „jiné“, než ostatní bojová vozidla v četě.***

**„Nepřítel se vždy bude snažit v prvním pořadí zničit v boji místo, odkud velitel velí – z tohoto důvodu k jeho umístění nebo přemístění je nutno vždy dokonale využít ochranných vlastností terénu a možnosti ženíjných prací.“**

### **V obraně:**

**Opěrný bod čety je tvořen obrannými postaveními družstev, zahrnujícími palebná stanoviště bojových vozidel, v případě posílení čety i palebná stanoviště přidělených palebných prostředků.**

**V rámci opěrného bodu je umístěno taktické místo velení čety (TMVČ).**



Obrázek 3 – Schéma taktického místa velení v opěrném bodu čety

*Zdroj: vlastní (2014).*

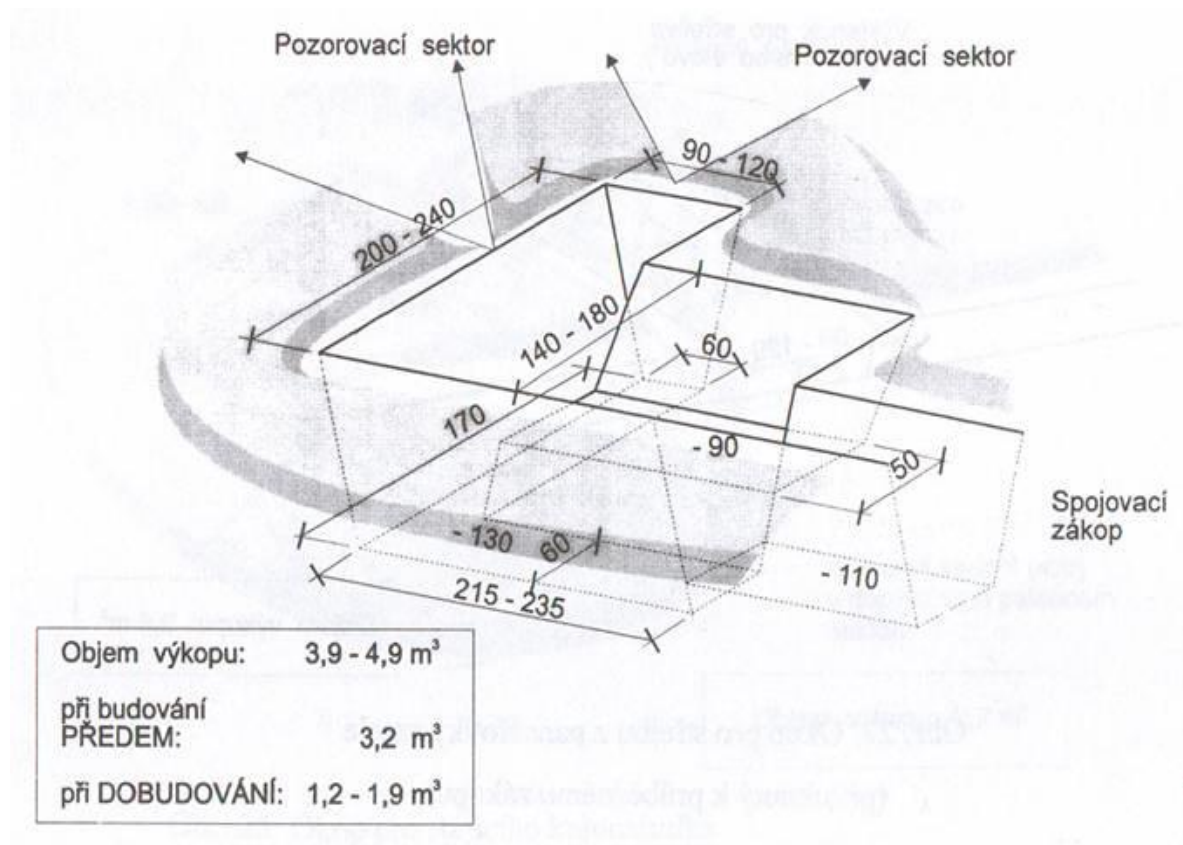
Taktického místa velení využívá VČ k řízení obranného boje, tzn. k řízení palby a k manévru družstvy (přidělenými silami a prostředky).

Taktické místo velení čety **se zpravidla umísťuje** na takovém místě v sestavě čety, z kterého může velitel čety nejlépe velet a řídit boj čety, má výhled před sestavu čety a na její boky, může pozorovat nepřítele, četu a sousedy.

Taktické místo velení se **ženijně buduje a maskuje v prvním pořadí budování opěrného bodu.**

Silami a prostředky ženijního vojska nadřazeného stupně velení může být prováděno ženijní budování ochranných staveb předem. **Rozsah ženijního**

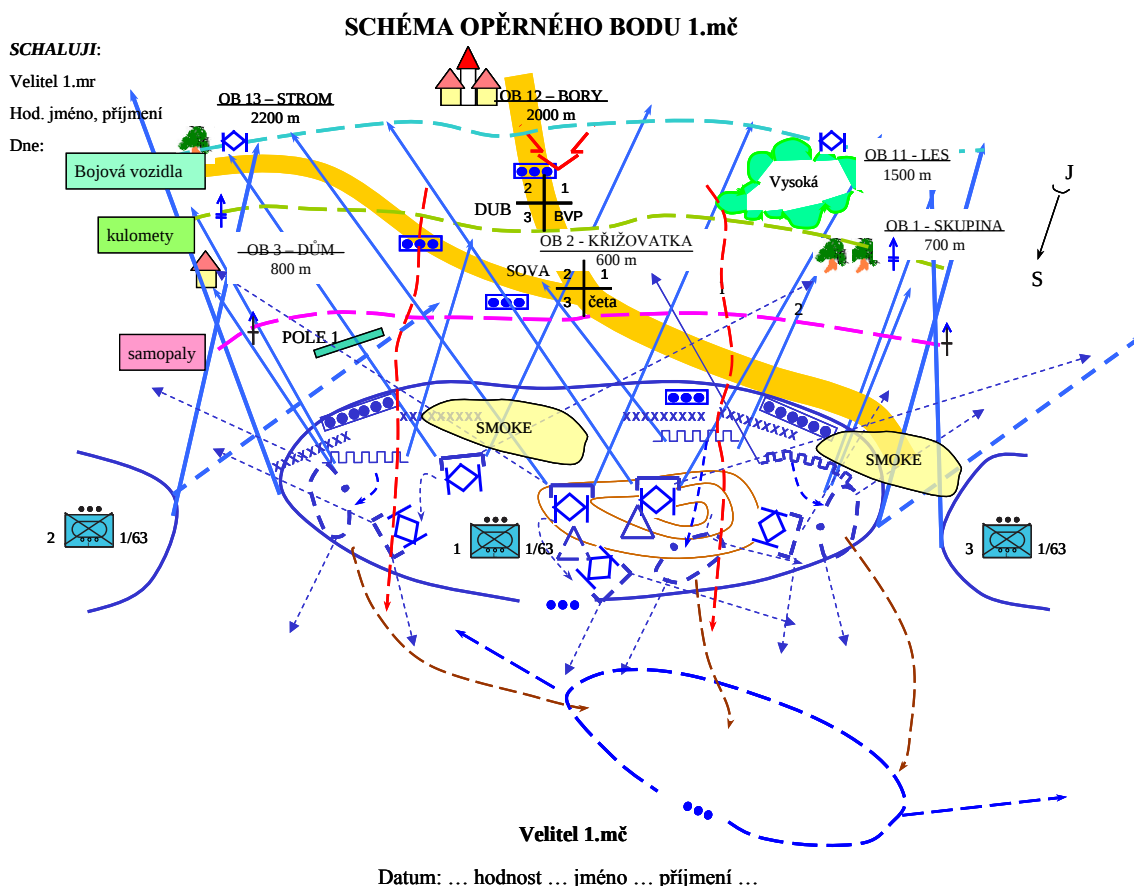
**budování představuje** vyhloubení stavební jámy pro TMVČ na hloubku 130 cm, včetně spojovacího zákopu k některému z postavení družstev (podle upřesnění operační skupiny).



Obrázek 4 – Schéma norem okopu pro vybudování taktického místa velení

*Zdroj: Taktická doktrína (2014).*

Taktické místo velení zakresluje VČ do schématu opěrného bodu čtyř. Schéma opěrného bodu a rozmístění TMV VČ schvaluje velitel rot (úkolového uskupení). Při budování opěrného bodu se TMV ženijně buduje v prvním pořadí.



Obrázek 5 – Schéma opěrného bodu čety (varianta)

*Zdroj: Taktická doktrína (2014).*

### V útoku:

Za útoku velitel čety velí z bojového vozidla, které je dle jeho rozhodnutí, umístěno v sestavě čety pro útok a umožňuje schopnost velet četě na celé šířce útoku,

**Při sesednutí čety z bojových vozidel** a vedení bojové činnosti pěšky velitel čety velí sesednuté četě (rojům) ze sestavy jednoho z družstev.

### Za přesunu:

Velitel čety velí četě za přesunu z taktického místa velení, které je v sestavě čety pro přesun **na čele sestavy**.

Velí pomocí signálů a povelů, které jsou pro přesun stanoveny. Spojení v četě za přesunu se provádí signály a radiostanicí. Rádiové spojení se na osách přesunu využívá v rozsahu podle nařízení velitele roty.

K předávání zpráv a informací mohou velitelé pochodových proudů využívat také spojovací sítě pořádkové služby. Povely a signály se mohou předávat pomocí datové sítě, baterkou, pažemi, praporky, imitačními prostředky apod.

### **Úkoly pro samostatnou práci:**

#### **K přípravě nacvičení:**

- na následující cvičení (T-5) se připravit na procvičování následujících okruhů“
  - ✓ jaká místa velení se zřizují u čety, jejich účel, charakteristika, složení, umístění a vybavení,
  - ✓ jakým způsobem velitel čety velí bojové četě v boji.

#### **Základní a doporučená literatura**

Taktická doktrína. *Taktika čety*. Vyškov, Institut doktrín.

### 3 ZABEZPEČENÍ SPOJENÍ BOJOVÉ ČETY V BOJI, ZÁSADY VEDENÍ RADIOVÉHO PROVOZU (V ANGLICKÉM JAZYCE)

#### *Spojení:*

- *přenos informací mezi dvěma nebo více místy, (podle dohodnutých pravidel - principy organizace spojení / standardy)*
- *základní prostředek pro zabezpečení velení vojskům,*
- *činnosti (funkcí) informačních systémů a řízení zbraňových systémů*
- *zabezpečuje spojovací vojsko (spojovací síly a prostředky KIS.*

#### **Zabezpečení spojení při velení četě - principy:**

- **Při provozu rádiových stanic** se musí dodržovat pravidla rádiového provozu v souladu s odbornými prováděcími vojenskými předpisy a publikacemi. Při přípravě boje je zakázáno vést rádiový provoz a rádiové stanice jsou pouze na příjmu (pro varování jednotek a pro příjem trvale platných signálů apod.).
- **Neomezený rádiový provoz se zahajuje až na rozkaz (signál) velitele roty** (nadřízeného), zpravidla při zahájení boje. Pojmenování jednotek se uvádí volacími znaky a funkce velitelů funkčními čísly. Terénní předměty se zpravidla udávají pomocí orientačních bodů nebo kódované mapy.
- **K zabezpečení spolehlivého rádiového spojení se určují záložní kmitočty** pro případ, že protivník ruší rádiový provoz. Rádiové stanice u čety se přeladují na povel (signál) řídící stanice.
- **Linkové spojovací prostředky** se používají jen tehdy, je-li to účelné a není-li možné velet hlasem nebo spojkou. Rozvinují se zpravidla v obraně a při rozmístění mimo boj.
- **Signální prostředky** akustické (např. hlas, klaksony automobilů, sirény, kovové trubky, kolejnice apod.) nebo optické (signální náboje, světla, signální praporky, ruce aj.) se používají k předání varovných signálů, signálů pro součinnost apod. Varovné signály a údaje o hrozícím napadení vzdušným protivníkem se předávají přednostně a ihned po jeho obdržení.

- **Pohyblivé pojítka (spojka)** se používá k předávání nařízeních, povelů, signálů a hlášení ve všech druzích boje, při přesunech, při rozmístění mimo boj a v případech, kdy je to potřebné nebo vhodné (např. aby nedošlo k porušení zákazu rádiového provozu, za snížené viditelnosti apod.). Spojka je velitelem čety určený (vybraný) voják, jehož úkolem je rychle doručit (dopravit) zprávu (nařízení, hlášení, signál) na určené místo a tam ji předat nebo sdělit.
- **Bojový vozidlový informační systém** poskytuje veliteli čety především informační podporu. Velitel čety ho využívá k hodnocení bojových schopností čety, pro tvorbu bojového rozkazu v pěti bodové struktuře, pro zákres taktické situace, identifikaci postavení vozidel čety, roty a postavení protivníka, předávání informací o cílech a jejich zničení, zjišťování optické a rádiové viditelnosti, vyhodnocování radiační, chemické a biologické situace, databáze odesílaných a přijímaných formalizovaných zpráv pro stupeň rota, četa a družstvo apod.

**V boji velitel čety velí** družstvům a přiděleným silám a prostředkům zpravidla z bojového vozidla, které je zpravidla vybaveno bojovým vozidlovým informačním systémem (BVIS).

*Velitel čety velí signály, povely nebo hlasem a k tomu využívá:*

- ***rádiové spojovací prostředky, umístěné v bojovém vozidle, a přenosné spojovací prostředky;***
- *signální prostředky, např. signální náboje atd.;*
- *pohyblivé pojítka (spojku).*

**Velitel čety může ke spojení v četě používat následující druhy (typy) spojení:**

- bezdrátové spojení,
- linkové spojení,
- poštovní spojení,

d) signální spojení.

### **Bezdrátové spojení**

Mezi bezdrátové spojení patří:

- rádiové spojení,
- radioreleové spojení,
- satelitní spojení.

### **Základním spojením, které velitel čety v boji využívá je rádiové spojení:**

- je jedním ze základních druhů spojení - podle způsobu šíření rozeznáváme rádiové spojení VKV (20 – 100 MHz) a KV (1,5 – 20 MHz)
- využívá elektromagnetických vln pro přenos informací
- dle způsobu šíření
  - přímá viditelnost využívá přízemní šíření el.vln od 1 do 300MHz
  - střední a velká vzdálenost využívá ionosférického šíření

**Rádiové spojení může být organizováno** na *r/sm* nebo v *r/s*, případně přes *rádiové mezistanice*:

- *r/sm* je způsob spojení mezi dvěma veliteli
- *r/s* je způsob spojení mezi 3 a více veliteli
- rádiové mezistanice zabezpečuje rádiové spojení mezi vzdálenými rádiovými stanicemi nebo při jejich špatné vzájemné slyšitelnosti, při provozu rádiových stanic různého dosahu, při silném rádiovém rušení nebo z důvodů rádiového maskování.

### **Výhody radiového spojení:**

- krátký čas zřízení spoje
- spojení na velké vzdálenosti i neprůchodné úseky
- spojení na místě i za pohybu
- neomezený počet účastníků

### **Nevýhody radiového spojení:**

- rušení a odposlech
- zkrácení dosahu za pohybu

vliv jaderných výbuchů a závislost na atmosférických podmínkách šíření el.

### **Linkové spojení**

Je jedním ze základních typů vojenského spojení především při defenzivních činnostech (v obraně).

Uskutečňuje se pomocí polních vojenských kabelových spojů, jakož i po kabelových spojích veřejné telekomunikační sítě, tj. Civilního resortu.

**Linkové spojovací prostředky** se používají jen tehdy, je-li to účelné a není-li možné velet hlasem nebo spojkou. Rozvinují se zpravidla v obraně a při rozmístění mimo boj.

- **výhodou** je vysoká kvalita spoje, jednodušší vedení provozu a odolnost proti rušení a odposlechu,
- **nevýhodou je** zranitelnost vedení, složitost budování, objemnost materiálu, časová náročnost a vyšší počet sil na budování.

### **Podle technické konstrukce může být spojení:**

- **simplexní**, při simplexním spojení jeden účastník vysílá a druhý přijímá na stejném kmitočtu,

- **duplexní-** při duplexním spojení mohou oba účastníci vysílat i přijímat současně.

**Provoz na spojovacích prostředcích rozdělujeme na:**

- fonický – uskutečňuje se hlasem,
- telegrafní - uskutečňuje se dopravou telegramů, zpráv, povelů a signálů vysíláním a příjmem telegrafních (kód morse) nebo dálkopisných značek
- přenos dat.

**Velitel čety v boji velí signály, povelý nebo hlasem a k tomu využívá rádiové spojovací prostředky, umístěné v bojovém vozidle, a přenosné spojovací prostředky.**

Rádiové spojení u čety při vedení boje na vozidlech se organizuje mezi jednotlivými družstvy a velitelem čety s využitím rádiových stanic zabudovaných ve vozidlech.

### 3.1 Radiové spojení u bojové čety

Je jedním ze základních druhů spojení u bojové čety.

Využívá elektromagnetických vln pro přenos informací.

Dle způsobu šíření rozlišujeme spojení:

- a. **přímá viditelnost** využívá přízemní šíření el.vln od 1 do 300MHz,
- b. **střední a velká vzdálenost** využívá ionosférického šíření.

**Pro zřízení rádiového spojení a vlastní provoz** v boji, podle kterého velitel čety realizuje spojení s podřízenými a nadřízeným, se podle stanovených pravidel zpracovávají provozní (dopravní) rádiové údaje, které obsahují kmitočty, volací znaky, adresy pro přenos dat a klíče k tabulce radisty.

**Tyto jsou zpravidla obsaženy v bojovém rozkaze velitele roty, bod 5.**

**Velení a spojení:**

#### **V. VELENÍ A SPOJENÍ**

##### **a) Velení**

- místo velení nadřízeného
- místo velení velitele
- místo zástupce velitele a podřízených velitelů

##### **b) Spojení**

- ***umístění komunikačních a informačních prostředků***
  - - ***za přesunu***
  - - ***při plnění úkolu***
- ***Tabulka spojení***
- ***Fekvence***
- Použití signálních prostředků
- Dopočet, zvolání a ohlas

### 3.2 Radiové prostředky u bojové čety

**Rádiové prostředky** jsou základním prostředkem zabezpečení spojení ve složitých dynamických podmínkách boje.

K přednostem rádiových stanic patří jejich diferencovaný dosah, jednoduchost přípravy k provozu; u moderních přenosných typů malá hmotnost, snadné použití a malá zranitelnost ZHN.

**Současně však má rádiové spojení svoje slabá místa:**

- při práci není zajištěno **utajení přenosu**;
- je **možno je rušit a zaměřit místa velení za pomoci speciálních rádiových zaměřovacích zařízení.**

U čety se používá pro velení při činnosti pěšky **malá rádiová stanice**, pracující ve velmi krátkém rozsahu s dosahem jeden až několik kilometrů.

***Rádiové stanice používané u bojových čet v AČR jsou ruční, přenosné, nebo vozidlové.***

**Ruční:** RF 1301, RF 1302, Motorola a RF 20 a HARRIS.



Obrázek 6 – Druhy ručních radiových prostředků u bojové čety

*Zdroj: vlastní (2014).*

## RF 1301:

Ruční rádiová stanice RF 1301 jako prostředek spojení jednotlivce na úrovni družstva doplňuje taktickou VKV komunikaci systému RF 13.

Rádiová stanice RF 1301 se vyznačuje malými rozměry a nízkou hmotností při zachování všech parametrů nutných pro taktickou komunikaci.

Je koncipována pro přímé začlenění do systému RF 13 ve všech druzích provozu, zejména provozu s maskovanou řečí a provozu flash. Fónický provoz rádiové stanice je plně slučitelný s provozem dosud používaných VKV rádiových stanic v AČR i armádách NATO.

- **Kmitočtové pásmo** 30,000 MHz až 87,975 MHz
- **Odstup kanálů** 25 kHz
- **Počet pracovních kanálů** 2 320
- **Jmenovitá vstupní/výstupní impedance** 50 ohmů
- **Modulace** F3E - k.m. telefonie ( $\Delta f$  max. 6,5 kHz)
- F3ELN - k.m. telefonie s vnitřním digitálním maskovačem
- **Druh provozu**
  - simplexní/polo duplexní telefonie (A)
  - digitalizovaná maskovaná řeč (D SCR) (kompatibilní s RF 13) - přenos dat rychlostí 16 kbit/s (EXT A)
  - přenos krátkých kódových zpráv (FLASH) (kompatibilní s RF 13)
- **Výkon vysílače jmenovitý** 1,0 W  
snížený 0,1 W
- **Kmitočtový zdvih** špičkový 6,5 KHz  
,jmenovitý 5,0 kHz
- **Citlivost přijímače** 0,5  $\mu$ V při 12 dB  
SINAD
- **Napájení ze zdrojové skříně** 7,2 V z NiCd  
akumulátor 1,4 Ah
- **Doba provozu min. 10 hodin při poměru dob**
- vysílání : příjem : pohotovost = 1 : 1 : 10 se zdrojovou skříní BP 1301
- **Rozsah pracovních teplot** -30 °C až + 50 °C

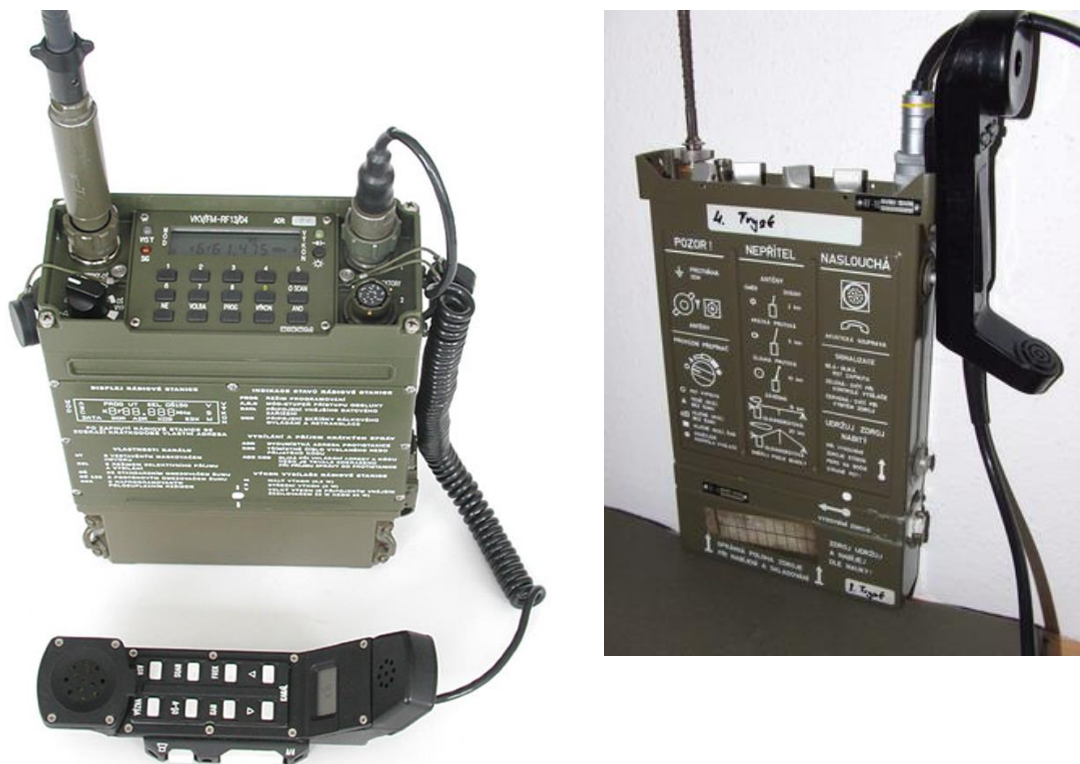
- **Rozměry rádiové stanice se zdrojovou skříní**  
91/76 mm x 217 mm x 44 mm [š x v x h]
- **Hmotnost rádiové stanice** - 660 g
- **Hmotnost rádiové stanice se zdrojovou skříní** - 960 g
- Hmotnost základní soupravy - 1280 g (RF1301,zdrojová skříň,anténa AS1301)
- Mezní napájecí napětí - min 6,5 V,max. 9,5 V
- **Dosahy(průměrné ve středně zvlněném a zalesněném terénu při jmenovitém výkonu)**
  - s páskovou 0,5m -0,5 km
  - s páskovou 1,1m - 4 km
  - se závěsnou anténou - 10 km



Obrázek 7 – Souprava RF-1301

*Zdroj: vlastní (2014).*

**Přenosné:** RF 13, RF 10



Obrázek 8 – Radiová stanice RF-13

*Zdroj: vlastní (2014).*

### **Radiová stanice RF13**

Rádiová stanice RF 13 je přenosná VKV rádiová stanice pro taktický stupeň velení. Přenáší a obsluhuje ji jeden muž. Soupravu rádiové stanice tvoří kromě vlastní stanice i příslušenství pro běžné způsoby provozu. Toto příslušenství lze přenášet za provozu spolu s rádiovou stanicí v brašně. Soupravu rádiové stanice v brašně lze bez poškození přepravovat železnicí, automobily, terénními vozidly i letadly. Způsoby použití rádiové stanice a příslušenství jsou závislé na bojových, terénních a povětrnostních podmínkách. Fónický provoz rádiové stanice RF 13 je v uvedeném kmitočtovém pásmu slučitelný s provozem všech dosud používaných VKV rádiových stanic v AČR i s provozem VKV rádiových stanic ostatních armád.

### Souprava rádiové stanice splňuje tyto základní takticko-technické

údaje:

**Kmitočtové pásmo** ..... 30,00 MHz až 87,975 MHz

**Odstup kanálů** ..... 25 kHz

**Počet pracovních kanálů** ..... 2320

**Volba kanálů**..... číslíková z klávesnice

**Druh provozu** ..... simplexní nebo poloduplexní telefonie,  
přenos dat rychlostí 0,3 kb/s až 2,4 kb/s a 16 kb/s

**Utajení hovoru** ..... vnitřní číslíkový maskovač

**Modulace**..... kmitočtová, max. zdvih 5,6 kHz

**Výkon vysílače**..... jmenovitý 5 W (+1,5 dB/-1 dB), snížený  
0,2 W ( $\pm 2$  dB)

**Citlivost přijímače**..... lepší než 0,5  $\mu$ V při 12 dB SINAD

#### **Pásmo efektivně přenášených**

**kmitočtů rádiovým spojem**..... pro provoz F3 300 Hz až 3400 Hz, pro  
přenos dat 150 Hz až 9000 Hz

**Nízkofrekvenční výkon** ..... regulovatelný min. 200 mW na zátěži 4  
W

**Jmenovité napájecí napětí** ..... 12 Vss ze zdrojové skříně

**Kapacita zdrojových skříní** ..... 4 Ah (akumulátory NiCd) u RF 13.1

**Mezní napájecí napětí** ..... 10 V až 15 V

**Doba provozu** (při poměru dob vysílání : příjem : pohotovost 1 : 1 : 10 a  
jmenovitém výkonu vysílače)..... min. 14 h při napájení z RF 13.1



## Obrázek 9 – Vedení provozu na RF-1301

*Zdroj: vlastní (2014).*

### Radiová stanice RF10

- **Kmitočtový rozsah:** 44,000 až 53,975 MHz. Třemi přepínači lze nastavit 400 pracovních kmitočtů s odstupem po 25 kHz
- **Druh provozu:** jednokanálová simplexní telefonie s kmitočtovou modulací (F3)
- **Výkon vysílače:** 1W
- **Nízkofrekvenční výkon:** 0,1 až 30 mW
- **Citlivost přijímače:** lepší než 0,5  $\mu$ V
- **Antény a dosah:**
  - (ve středně členitém a zalesněném terénu) s prutovou antenou 0,5 m dlouhou - 1 km
  - s prutovou antenou 1,5 m dlouhou - 5 km
  - s drátovou antenou 3,34 m dlouhou - 10 km
  - s drátovou směrovou polokosočtvercovou antenou 30 m dlouhou - 20 km
- **Provozní teploty:**
  - pracovní rozsah provozních teplot je -35°C až + 60 °C
  - V rozsahu teplot -50 až -35°C a +60 až +70°C je radiová stanice provozuschopná se zhoršenými parametry
- **Napájení:** z 5 článkového akumulátoru NiCd 4000 o celkovém napětí 6V
- **Doba provozu:** 10 hodin při poměru vysílání ku příjmu 1:5
- **Hmotnost:**
  - přenosné soupravy radiové stanice (radiová stanice, zdrojová skříňka, antena, mikrotelefon a popruh) je asi 3,1 kg
  - soupravy v přepravním obalu je asi 8,1 kg



Obrázek 10 – Složení soupravy RF-13

*Zdroj: vlastní (2014).*

Pro spojení na stupni četa - rota se používají **rádiové stanice bojových vozidel** s dosahem 10 a více kilometrů.

**Vozidlové:** RF 1325, RF 1350, R 150, R 150S



Obrázek 11 – Vozidlové radiostanice RF 1325, RF 1350, R 150, R 150S

*Zdroj: vlastní (2014).*

Radiové spojení může být organizováno v:

- **rádiovém směru** (spojení mezi 2 rádiovými stanicemi)
- **rádiové síti** (spojení mezi 3 a více stanicemi)

V každé rádiové síti (směru) je stanice nadřízeného (nebo určená stanice) stanicí **řídící**, která řídí provoz a odpovídá za něj. Ostatní stanice jsou **podřízené**.

K označení rádiových stanic se používají **volací znaky**. Volací znak (VZ) může být:

- **vlastní** (označuje 1 radiovou stanici)
- **oběžníkový** (označuje všechny rádiové stanice v síti a přiděluje se řídící stanici)
- **směrový** (společný VZ pro 2 rádiové stanice v rádiovém směru)

### 3.3 Zásady vedení provozu v rádiovém spojení

#### Všeobecné zásady provozu:

##### **Všeobecné zásady provozu.**

Obsah všech hovorů uskutečňovaných na pojítkách je vojenským nebo služebním tajemstvím. Za utajení zprávy nebo osobního hovoru plně odpovídá podatel nebo ten, kdo vede hovor.

***Za utajení zprávy nebo osobního hovoru plně odpovídá podatel nebo ten, kdo vede hovor.***

Aby bylo zabezpečeno utajení, je nutno při odeslání *operační* korespondence zachovat tato pravidla

- zprávy zašifrovat nebo zakódovat;
- používat volací znak a funkční čísla (při vedení osobních hovorů používat hovorové tabulky, kódované mapy a jiné pomůcky pro utajení velení;
- omezit počet osob oprávněných k užívání pojítek;
- všichni uživatelé pojítek musí dokonale znát a důsledně dodržovat zásady provozu na pojítkách a zásady utajení velení;
- na všech stanicích a ústřednách vyvěsit u každého přístroje tabulku s nápisem „**Pozor, nepřítel naslouchá**“.

##### **Při vedení hovorů nesmějí se v otevřené řeči uvádět:**

- funkce velitelů a náčelníků, jména a příjmení funkcionářů;
- názvy míst a předmětů v terénu;
- směry letů (letové cesty) letounů, označení letišť;
- všechny další údaje týkající se vojsk, jejich organizace a bojové činnosti;
- otevřená pojmenování jednotek, útvarů, svazků a svazů;

- prostory umístění jednotek, útvarů, svazků a svazů;
  - početní stav útvaru a změny v dislokaci vojenských součástí;
  - stav bojové přípravy a bojové pohotovosti vojsk.
- **Při přípravě boje je zakázáno vést rádiový provoz** a rádiové stanice jsou pouze na příjmu (pro příjem trvale platných signálů apod.).
  - **Rádiem se všechny povely předávají otevřeně.**
  - **Pojmenování jednotek a funkce velitelů** se přitom uvádějí volacími znaky a terénní předměty se udávají podle orientačních bodů a kódované.
  - **Jestliže protivník ruší rádiový provoz, ale i za jiných složitých podmínek, přechází se podle stanovených pravidel na záložní kmitočty**, určené v rozkazu velitele roty.

***Přechod na záložní kmitočet se provádí na povel (signál) velitele roty.***

**Radiové spojení může být organizováno v:**

- **radiovém směru** (spojení mezi 2 radiovými stanicemi),
- **radiové síti** (spojení mezi 3 a více stanicemi).

V každé radiové síti (směru) je stanice nadřízeného (nebo určená stanice) stanicí **řídící**, která řídí provoz a odpovídá za něj. Ostatní stanice jsou **podřízené**.

***K označení radiových stanic se používají volací znaky.***

**Volací znak (VZ) může být:**

- **vlastní** (označuje 1 radiovou stanici)
- **oběžníkový** (označuje všechny radiové stanice v síti a přiděluje se řídící stanici)
- **směrový** (společný VZ pro 2 radiové stanice v radiovém směru)

Ve fonickém radiovém provozu se používají volací znaky složené ze slova a 2-místného číselného indexu. Při provozu se VZ vysílají úplné (ne pouze slovo nebo index).

### Navazování spojení:

*Pro všechny následující provozní příklady demonstrovat na tabuli (promítnout) způsob zápisu do staničního zápisníku!!!*

- při dobrých podmínkách se používá jednoduchého volání (1x volaný, 1x volající VZ)
- při prvním navazování spojení v síti (směru), při špatné slyšitelnosti nebo po delší provozní přestávce (pro upoutání pozornosti protistanice) se používá tónové výzvy (u stanic RF-13, RF-10, R-111 a pod.). Nemají-li stanice tuto možnost, pak lze použít prodlouženého volání (3x volaný, 2x volající VZ).
- při dobrých podmínkách na radiovém směru lze vést provoz bez volacích znaků

#### ***Příklad 1: Navázání spojení v radiovém směru s použitím vlastních VZ***

| JÁMA 35                      | STŮL 46                      |
|------------------------------|------------------------------|
| STŮL 46, ZDE JÁMA 35, PŘÍJEM |                              |
|                              | JÁMA 35, ZDE STŮL 46, PŘÍJEM |
| JÁMA 35, ROZUMÍM, PŘÍJEM     |                              |

#### ***Příklad 1b: Navázání prvního spojení v radiovém směru s použitím vlastních VZ***

| JÁMA 35                                                  | STŮL 46                                                  |
|----------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------|
| STŮL 46, STŮL 46, STŮL 46<br>ZDE JÁMA 35, JÁMA 35 PŘÍJEM |                                                          |
|                                                          | JÁMA 35, JÁMA 35, JÁMA 35<br>ZDE STŮL 46, STŮL 46 PŘÍJEM |
| JÁMA 35, ROZUMÍM, PŘÍJEM                                 |                                                          |

Informace o slyšitelnosti radisté sdělují pouze v případě, že příjem není spolehlivý, nebo na pokyn řídicí stanice. Je-li spojení kvalitní, tyto údaje se nevysílají.

*Příklad 2: Navázání spojení v radiové síti s použitím vlastních VZ, jedna stanice slyší špatně*

| JÁMA 35                                    | STŮL 46                                       | VOLANT 72                         |
|--------------------------------------------|-----------------------------------------------|-----------------------------------|
| STŮL 46, VOLANT 72,<br>ZDE JÁMA 35, PŘÍJEM |                                               |                                   |
|                                            | JÁMA 35, ZDE STŮL 46,<br>POČÍTEJTE, PŘÍJEM    |                                   |
| JÁMA 35, 1-2-3-4-5-5-4-3-<br>2-1, PŘÍJEM   |                                               |                                   |
|                                            | JÁMA 35, ZDE STŮL 46,<br>SLYŠÍM DOBŘE, PŘÍJEM |                                   |
|                                            |                                               | JÁMA 35, ZDE VOLANT<br>72, PŘÍJEM |
| JÁMA 35, ROZUMÍM,<br>PŘÍJEM                |                                               |                                   |

*Příklad 3: Navázání spojení v radiové síti s použitím oběžníkového VZ <sup>\*)</sup>:*

| JÁMA 35                     | STŮL 46         | VOLANT 72         |
|-----------------------------|-----------------|-------------------|
| ORION 09, PŘÍJEM            |                 |                   |
|                             | STŮL 46, PŘÍJEM |                   |
|                             |                 | VOLANT 72, PŘÍJEM |
| JÁMA 35, ROZUMÍM,<br>PŘÍJEM |                 |                   |

*\*) Protože oběžníkový VZ se přiděluje řídicí stanici, ta se při jeho použití nemusí představit. To však nevylučuje možnost jeho použití v případě nutnosti i podřízenou stanicí. Ta se pak ovšem již představovat musí.*

### Hláskovací tabulka AČR a NATO:

|          |           |                     |          |            |                         |
|----------|-----------|---------------------|----------|------------|-------------------------|
| <b>A</b> | ADAM      | ALFA [æɫ,fə]        | <b>N</b> | NERUDA     | NOVEMBER [ˌnouˈvɛm, bə] |
| <b>B</b> | BOŽENA    | BRAVO [brɑːˌvo u]   | <b>O</b> | OTAKAR     | OSCAR [os,kə]           |
| <b>C</b> | CYRIL     | CHARLIE [tʃɑːˌli]   | <b>P</b> | PETR       | PAPA [ˌpəˈpɑː]          |
| <b>D</b> | DAVID     | DELTA [dɛɫ,tə]      | <b>Q</b> | KVIDO      | QUEBEC [ˌkiˈbɛk]        |
| <b>E</b> | EMIL      | ECHO [e,kou]        | <b>R</b> | RUDOLF     | ROMEO [rouˌmiˌou]       |
| <b>F</b> | FRANTIŠEK | FOXROT [foksˌtro t] | <b>S</b> | SVATOPLUK  | SIERRA [ˌsiːˈerˌrə]     |
| <b>G</b> | GUSTAV    | GOLF [gɒɫf]         | <b>T</b> | TOMÁŠ      | TANGO [tæŋˌɡou]         |
| <b>H</b> | HELENA    | HOTEL [ˌhouˈtɛl]    | <b>U</b> | URBAN      | UNIFORM [juːˌniˌfoːm]   |
| <b>I</b> | IVAN      | INDIA [ɪnˌdiːə]     | <b>V</b> | VÁCLAV     | VICTOR [vɪkˌtɔ]         |
| <b>J</b> | JOSEF     | JULIETT [dʒuˌliˈɛt] | <b>W</b> | DVOJITÉ VÉ | WHISKEY [wɪsˌkiː]       |
| <b>K</b> | KAREL     | KILO [kiːˌlou]      | <b>X</b> | XAVER      | X-RAY [eksˌreɪ]         |
| <b>L</b> | LUDVÍK    | LIMA [liːˌmə]       | <b>Y</b> | YPSILON    | YANKEE [ˌjæŋˌkiː]       |
| <b>M</b> | MARIE     | MIKE [maɪk]         | <b>Z</b> | ZUZANA     | ZULU [zuˌluː]           |

|          |       |  |          |       |  |
|----------|-------|--|----------|-------|--|
| <b>Č</b> | ČENĚK |  | <b>Š</b> | ŠÁRKA |  |
| <b>Ř</b> | ŘEHOŘ |  | <b>Ž</b> | ŽOFIE |  |

|          |                      |                              |
|----------|----------------------|------------------------------|
| <b>=</b> | ROZDĚL <sup>*)</sup> | BREAK [breɪk]                |
| <b>/</b> | LOMENŮ               | SLANT [slaːnt]               |
| <b>?</b> | OTAZNÍK              | QUESTION MARK [kweʃtʃn maːk] |

<sup>\*)</sup> Ne jako matematické znaménko ale rozdělovník mezi částmi telegramu nebo zprávy

|          |       |       |         |          |       |       |          |
|----------|-------|-------|---------|----------|-------|-------|----------|
| <b>1</b> | JEDNA | ONE   | [wan]   | <b>6</b> | ŠEST  | SIX   | [siks]   |
| <b>2</b> | DVA   | TWO   | [tu:]   | <b>7</b> | SEDUM | SEVEN | [sev,n]  |
| <b>3</b> | TŘI   | THREE | [tri:]  | <b>8</b> | OSUM  | EIGHT | [eit]    |
| <b>4</b> | ČTYŘI | FOUR  | [fou,ð] | <b>9</b> | DEVĚT | NINE  | [najn,ð] |
| <b>5</b> | PĚT   | FIVE  | [fa:jf] | <b>0</b> | NULA  | ZERO  | [zi,rou] |

*Způsob vysílání čísel (demonstrovat správnou intonaci tak, aby bylo na přijímací straně jasné, zda se jedná např. o dvě dvoumístné, nebo jednu 4-místnou skupinu):*

|                            |                                                                                              |
|----------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1 – 6 – 0                  | jednička – šestka – nula                                                                     |
| 20 – 26 – 08               | dvacet – dvacet šest – nula osum                                                             |
| 492 – 501<br>036 – 007     | čtyřista devadesát dva – pětset jedna,<br>nula třicet šest – nula nula sedum                 |
| 3612 – 4806<br>5600 – 0003 | třicet šest dvanáct – čtyřicet osum nula šest<br>padesát šest nula nula – nula nula nula tři |
| 56897                      | padesát šest osumset devadesát sedum                                                         |
| 27087<br>30400 – 01003     | dvacet sedum nula osmdesát sedum<br>třicet čtyřista – nula jedna nula nula tři               |

### 3.4 Vedení provozu v anglickém jazyce

#### HLÁSKOVACÍ TABULKA:

|                             |                             |
|-----------------------------|-----------------------------|
| <b>A - ALPHA</b> alfa       | <b>N - NOVEMBER</b> novembr |
| <b>B - BRAVO</b> bravou     | <b>O - OSCAR</b> áskr       |
| <b>C - CHARLIE</b> čárlí    | <b>P - PAPA</b> papá        |
| <b>D - DELTA</b> delta      | <b>Q - QUEBECK</b> kuebek   |
| <b>E - ECHO</b> ekou        | <b>R - ROMEO</b> rómijou    |
| <b>F - FOXTROT</b> fokstrot | <b>S - SIERRA</b> siera     |
| <b>G - GOLF</b> goalf       | <b>T - TANGO</b> tengou     |
| <b>H - HOTEL</b> houtel     | <b>U - UNIFORM</b> junifórm |
| <b>I - INDIA</b> indíja     | <b>V - VICTOR</b> viktr     |
| <b>J - JULIET</b> džuliet   | <b>W - WHISKY</b> wiski     |
| <b>K - KILO</b> kilou       | <b>X - X-RAY</b> eksrei     |
| <b>L - LIMA</b> lima        | <b>Y - YANKEE</b> jenkí     |
| <b>M - MIKE</b> majk        | <b>Z - ZULU</b> zulu        |

#### VYSÍLÁNÍ ČÍSEL:

|                  |                   |                  |
|------------------|-------------------|------------------|
| <b>0</b> - zírou | <b>4</b> – fó-wer | <b>7</b> - sevn  |
| <b>1</b> - van   | <b>5</b> - fajv   | <b>8</b> - ejt   |
| <b>2</b> - tú    | <b>6</b> - siks   | <b>9</b> - najnr |
| <b>3</b> - srí   |                   |                  |

## **ZKRATKY MĚSÍCŮ ROKU:**

|                 |            |                  |            |
|-----------------|------------|------------------|------------|
| <b>January</b>  | <b>JAN</b> | <b>July</b>      | <b>JUL</b> |
| <b>February</b> | <b>FEB</b> | <b>August</b>    | <b>AUG</b> |
| <b>March</b>    | <b>MAR</b> | <b>September</b> | <b>SEP</b> |
| <b>April</b>    | <b>APR</b> | <b>October</b>   | <b>OCT</b> |
| <b>May</b>      | <b>MAY</b> | <b>November</b>  | <b>NOV</b> |
| <b>June</b>     | <b>JUN</b> | <b>December</b>  | <b>DEC</b> |

## **ZKRATKY PRO UDÁVÁNÍ ČASU:**

|                                                                 |            |                  |            |
|-----------------------------------------------------------------|------------|------------------|------------|
| <b>January</b>                                                  | <b>JAN</b> | <b>July</b>      | <b>JUL</b> |
| <b>February</b>                                                 | <b>FEB</b> | <b>August</b>    | <b>AUG</b> |
| <b>March</b>                                                    | <b>MAR</b> | <b>September</b> | <b>SEP</b> |
| <b>April</b>                                                    | <b>APR</b> | <b>October</b>   | <b>OCT</b> |
| <b>May</b>                                                      | <b>MAY</b> | <b>November</b>  | <b>NOV</b> |
| <b>June</b>                                                     | <b>JUN</b> | <b>December</b>  | <b>DEC</b> |
| <b>ASAP- As Soon As Possible</b> - co možno nejdříve            |            |                  |            |
| <b>ETD - Estimated Time of Departure</b> - předpokl.čas odjezdu |            |                  |            |
| <b>ATD - Actual Time of Departure</b> - skutečný čas odjezdu    |            |                  |            |
| <b>ETA - Estimated Time of Arrival</b> - předpokl.čas příjezdu  |            |                  |            |
| <b>ATA - Actual Time of Arrival</b> - skutečný čas příjezdu     |            |                  |            |

|            |                                        |                           |
|------------|----------------------------------------|---------------------------|
| <b>ETE</b> | - <b>Estimated Time on (en) Route</b>  | - předpokl.čas na cestě   |
| <b>ATE</b> | - <b>Actual Time on (en) Route</b>     | - skutečný čas na cestě   |
| <b>ETR</b> | - <b>Estimated Time of Return</b>      | - předpokl.čas návratu    |
| <b>ATR</b> | - <b>Actual Time of Route</b>          | - skutečný čas návratu    |
| <b>ETC</b> | - <b>Estimated Time of Completion-</b> | předpokl.čas ukončení     |
| <b>ATC</b> | - <b>Actual Time of Completion</b>     | - skutečný čas ukončení   |
| <b>TOT</b> | - <b>Time on the Target</b>            | Čas nad cílem (v cíli)    |
| <b>ETO</b> | - <b>Estimated Time Over ...</b>       | Předpokládaný čas nad ... |
| <b>ATO</b> | - <b>Actual Time Over ...</b>          | Skutečný čas nad ...      |
| <b>NET</b> | - <b>Not Earlier Than</b>              | Nejdříve v ...            |
| <b>NLT</b> | - <b>Not Later Than</b>                | Nejpozději v ...          |
| <b>TOD</b> | - <b>Time of Delivery</b>              | Čas doručení/předání      |
| <b>TOR</b> | - <b>Time of Receipt</b>               | Čas přijetí/zápisu        |
| <b>RON</b> | - <b>Rest over Night</b>               | Místo noční přestávky     |
| <b>DTG</b> | - <b>Data Time Group</b>               | Formát časové skupiny     |

***Tyto zkratky se zpravidla nepředávají pomocí hláskovací tabulky, ale foneticky (spelují se)***

## **ZÁKLADNÍ PROVOZNÍ VÝRAZY:**

|                                             |                                                      |
|---------------------------------------------|------------------------------------------------------|
| <b>CORRECT</b>                              | - <b>vše</b> , co bylo vysláno je <b>v pořádku</b> , |
| <b>SPEAKING</b>                             | - ... <b>je připravena k hovoru</b> ,                |
| <b>OUT</b>                                  | - <b>KONEC</b> (není požadována odpověď)             |
| <b>OVER</b>                                 | - <b>PŘÍJEM</b> (je očekávaná odpověď)               |
| <b>ROGER</b>                                | - <b>ROZUMÍM</b> (zprávu jsem přijal uspokojivě)     |
| <b>WAIT-OUT</b>                             | - <b>ČEKEJTE</b> (delší dobu)                        |
| <b>WAIT-WAIT-WAIT</b>                       | - <b>ČEKEJTE</b> (krátkou dobu)                      |
| <b>RADIO/COMMO CHECK - Kontrola spojení</b> |                                                      |
| <b>THIS IS ...</b>                          | - <b>ZDE ...</b> (při představování                  |
| <b>FROM ...</b>                             | - <b>ZDE</b> (při zkráceném vedení provozu)          |
| <b>Speak Slower</b>                         | - <b>mluv pomaleji</b>                               |
| <b>All Before</b>                           | - <b>všechno před ...</b>                            |
| <b>Word Before</b>                          | - <b>slovo před ...</b>                              |
| <b>Message (Follows)</b>                    | - (nasleduje) <b>zpráva</b>                          |
| <b>Do Not Answer</b>                        | - <b>bez potvrzení</b>                               |
| <b>More to Follow</b>                       | - <b>podrobnosti následují</b>                       |
| <b>Word After</b>                           | - <b>slovo za (po) ...</b>                           |
| <b>Exempt</b>                               | - <b>kromě</b>                                       |
| <b>Fetch Me</b>                             | - <b>doručte (mi)</b>                                |

## **SÍLA SIGNÁLU, SLYŠITELNOST:**

### **Síla signálu**

**LOUD** - (Slyším) Výborně

**GOOD** - (Slyším) Dobře

**WEAK** - Slabě

**VERY WEAK** - (Slyším) Špatně

**NOTHING HEAR (FADING)** - Žádná (Neslyším)

### **Srozumitelnost**

**CLEAR** - (Rozumím) Výborně

**READABLE** - (Rozumím) Dobře

**DISTORTED** - Jste rušen

**WITH INTERFERENCE** - Jste silně rušen

**INTERMITTENT** - Slyším přerušovaně

**UNREADABLE** - Nerozumím

## NAVÁZÁNÍ SPOJENÍ V RADIOVÉ SÍTI:

| Navázání spojení v rádiové síti           |                             |                             |
|-------------------------------------------|-----------------------------|-----------------------------|
| AA10                                      | CA11                        | FD13                        |
| CA11, this is<br>AA10, over               |                             |                             |
| CA11, this is<br>AA10, confirmation, over | AA10, this is<br>CA11, over |                             |
| FD13, this is<br>AA10, confirmation, over |                             | AA10, this is<br>FD13, over |

THIS IS OVER CONFIRMATION      - ZDE  
- PŘÍJEM  
- SPRÁVNĚ

Hlavním úkolem velitele (zástupce) velitele čety je velet jednotce v boji, vydávat úkoly, povely a signály. K tomu využívá především rádiové spojovací prostředky, umístěné v bojovém vozidle, a přenosné spojovací prostředky. Každý velitel je povinen znát zásady provozu na pojítkách a základní technické údaje jednotlivých používaných prostředků.

### Úkoly do samostudia (pro samostatnou práci)

- prostudovat obsah přednášky a naučit se zásady vedení provozu na rádiových prostředcích,
  - naučit se základní provozní údaje pro RF-13.
- ✓ naučit všeobecné zásady provozu,
- ✓ naučit se navázání spojení v rádiovém směru s použitím vlastních VZ, které budou na zahájení cvičení stanoveny řídícím cvičení,
- ✓ naučit se tabulky v českém i anglickém jazyce k vedení konkrétního provozu.

## **Základní a doporučená literatura**

ČERNÝ, J., HRŮZA, P., JAROŠ, V. *Systém velení a řízení v operacích*. Brno:, 2011, 139 s. ISBN 978-80-7231-836-0

Pub-53-01-2 *Štábní práce v operacích, 1. část – Místa velení a orgány, procesy a prostředky velení a řízení*. Vojenská publikace. Vyškov: SpD-ŘeVD, 2007. 224 s.

Taktická doktrína. *Taktika čety*. Vyškov, Institut doktrín.

Spojovací řád AČR. *Prozatímní pomůcka–SVŘGS*, V/pčt.591, VA Brno 2001

**STANAG 5048** - *The minimum scale of connectivity for communications and information systems for NATO land forces. (Minimální rozsah propojitelnosti pro KIS)*

**Komunikační a informační podpora SVŘ** (č.j. V4015-4/2004-4009 / 31.1.2004)

## 4. TAKTICKÁ A TOPOGRAFICKÁ ORIENTACE

Plánování boje představuje myšlenkový proces velitele čety, který vyústí ve vydání bojového rozkazu a jeho upřesnění veliteli družstev.

V průběhu tohoto myšlenkového procesu – pokud to situace dovoluje – velitel si před vydáním rozhodnutí v průběhu hodnocení situace a hodnocení variant činnosti, provádí rekognoskaci prostoru nastávajícího boje.

Úkoly k provedení rekognoskace zpravidla vydává formou předběžného nařízení.

Rekognoskace se provádí zpravidla přímo v zájmovém terénu (prostoru), nebo i na plastickém stole.

**Velitel jednotky se zúčastní rekognoskace u nadřízeného velitele a poté provede vlastní rekognoskaci**

***Rekognoskace: Představuje průzkum terénu v průběhu plánování boje.***

### 4.1 Plánování boje - rekognoskace

**Rekognoskace se provádí v průběhu hodnocení terénu.**

**a) Při hodnocení terénu posuzuje velitel jednotky:**

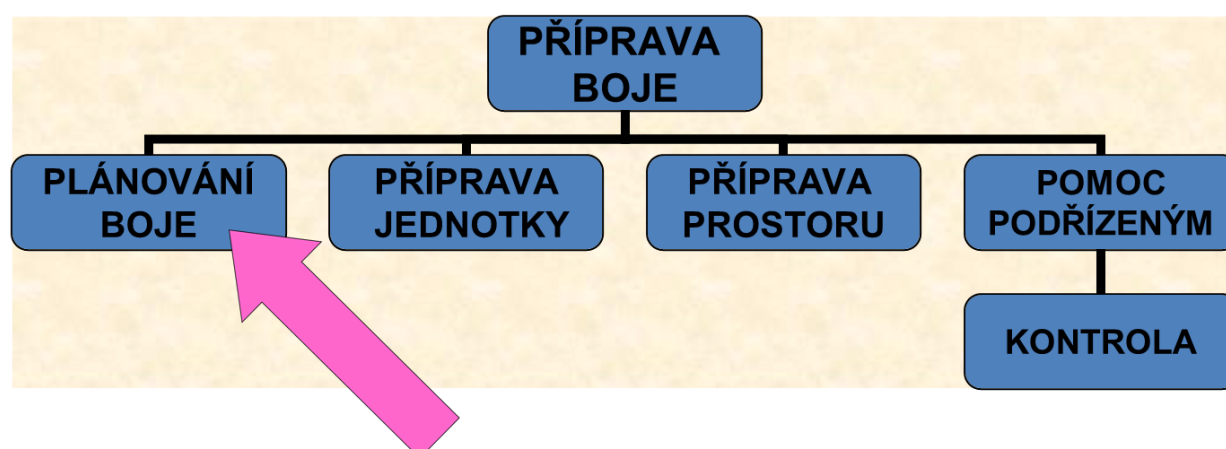
- jeho průchodnost (neprůchodné a těžce průchodné části terénu),
- kvalitu cest (komunikací), určených pro přesuny jednotky,
- charakter vodních překážek, které mohou ovlivnit průběh plnění úkolu jednotky,
- pokrytost terénu vegetací a jinými terénními předměty (včetně osad a jiných zastavěných prostorů) i jeho členitost apod., **z toho zejména:**
  - sjízdnost cest a možné nebezpečné prostory a překážky na cestách;
  - vhodná místa pro skryté rozmístění a manévr jednotky v průběhu plnění úkolu;
  - prostory, které mohou negativně ovlivnit pozorování, vedení střelby a spojení apod. v průběhu plnění úkolu jednotkou;

- možnost maskování činnosti jednotky s využitím terénu a možný (nutný) rozsah i způsob provádění ženijního budování;
- podmínky a prostory výhodné pro provádění manévru rotou ve všech fázích boje (plnění úkolu);
- prostory vhodné (nutné) pro rozmístění přímého a strážního zajištění (při rozmístění mimo boj) nebo při činnosti mimo dotyk s nepřítelem;
- vhodné prostory pro vytváření lécek v případě samostatné činnosti jednotky v hloubce sestavy nepřítele;
- úseky terénu vhodné pro činnost vrtulníků a jiných vzdušných prostředků nepřítele apod.

**Z rekognoskace terénu by měl velitel jednotky vyvodit závěry:**

- jak terén ovlivní plnění úkolu (uspořádání sestavy jednotky, použití bojové techniky, činnost jednotky v nesjízdných úsecích terénu, podmínky a možnosti pozorování a vedení palby, úseky terénu výhodné pro činnost jednotky, maskování techniky a osob apod.);
- které prostory a směry jsou výhodné pro činnost nepřítele a jakým prostorům a směrům v průběhu plnění úkolu věnovat zvýšenou pozornost.

## MÍSTO REKOGNOSKACE v procesu PŘÍPRAVY BOJE velitelem jednotky



Obrázek 12 – Místo provedení rekognoskace v procesu přípravy boje

*Zdroj: vlastní (2014).*

**Při rekognoskaci nepřítele** velitel jednotky hodnotí zejména:

- složení, situaci a možný charakter jeho činnosti na směru (v prostoru) činnosti jednotky;
- jeho předpokládanou výzbroj a bojové prostředky a jejich možné (zjištěné) rozmístění v terénu (v prostoru nastávající činnosti jednotky);
- palebné prostředky, které budou (mohou) nejvíce ohrožovat jednotku a které je nutno ničit v prvním pořadí;
- předpokládanou činnost nepřítele v průběhu plnění (bojového) úkolu.

**Z hodnocení situace nepřítele by měl velitel jednotky vyvodit závěry:**

- jaké objekty (palebné prostředky) nepřítele a v kterých prostorech ničit kterými prostředky jednotky, případně jednotlivých čet (družstev);
- jakým objektům (prostorům) v sestavě nepřítele a jaké jeho možné činnosti věnovat pozornost při organizaci součinnosti se sousedy apod.

**Rekognoskaci provádí velitel čety s nadřízeným velitelem, s veliteli družstev a sousedy, za přímého zajištění.**

***Při rekognoskaci se zpravidla provádí topografická a taktická orientace.***

REKOGNOSKACE=REKO

**Rekognoskaci provádí velitel čety s nadřízeným velitelem, s veliteli družstev a sousedy, za přímého zajištění.**

***Při rekognoskaci se zpravidla provádí topografická a taktická orientace.***

## 4.2 Topografická orientace

### Topografická orientace zahrnuje:

- určení vlastního stanoviště;
- určení světových stran (zájmové světové strany);
- určení orientačních bodů (zleva doprava – ve směru čtení mapy);
- popis terénu (osady, výšiny, cesty atd. – významné terénní předměty) po horizontech od nejbližšího po vzdálenější (zleva doprava);
- vyhodnocení odchylek od mapových podkladů;
- kódování terénu (smluvené krycí označení terénních předmětů a orientačních bodů).



Obrázek 13 – Určení světové (zájmové strany)

Zdroj: doc. Ing. Zdeněk Flasar(2014).

### **Zásady provedené před zahájením topografické orientace:**

- zvolit stanoviště, které umožňuje:
- skryté provedení REKO,
- dobrý výhled,
- určit podle mapy,
- určit co nejpřesněji,
- stanoviště může mít i název (zejména je-li REKO z více stanovišť).

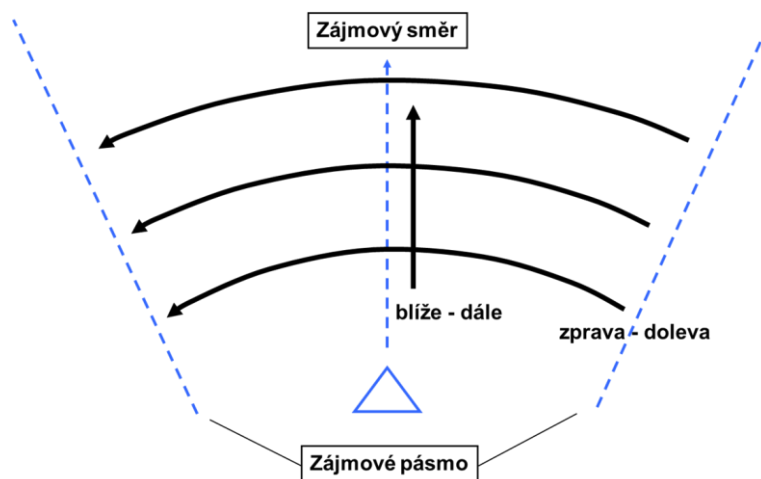
### **Zásady provedení topografické orientace:**

#### **a) Určení vlastního stanoviště:**

- určuje se ze stanoviště (viz 1. bod TOPO-orientace) do zájmové strany (postupu, příchodu nepřítele, ...),
- určuje se dvěma body:
- 1. bod = stanoviště REKO (TOPO-orientace),
- 2. bod = dominantní bod terénu
- ukazuje se konkrétně v terénu.

#### **b) Určení světových stran – zájmové strany:**

- „pojmenuje se“ (např. „severovýchod!“),
- **určuje se, pokud lze, hlavní světová strana (S,J,V,Z)**, maximálně vedlejší světová strana (SV, JV, SZ, JZ) - velitel ukazuje terénní předmět určující zájmovou stranu konkrétně v terénu (mávkne rukou do jeho směru). Podřízení velitelé nahlas sdělí „VIDÍM!“



Obrázek 14 – Určení zájemové strany

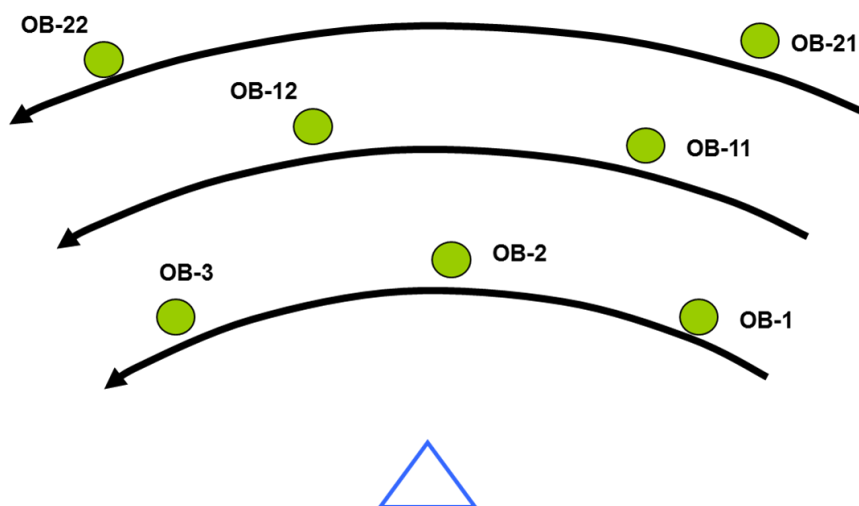
Zdroj: doc. Ing. Zdeněk Flasar(2014).

### c) Určení orientačních bodů:

Jako orientační body se volí ve dne i v noci dobře viditelné a co nejodolnější terénní předměty (z hlediska jejich možného narušení bojovou činností). Orientační body se **číslují zleva doprava** a po horizontech **od sebe** směrem **k nepřítelovi**. Jeden z nich (v hloubce a na směru činnosti čety) je vhodné určit jako hlavní orientační bod.

- **určují se orientační body:** jako orientační bod (OB) se určuje dominantní, relativně stálý, „bodový“, nepohyblivý terénní tvar nebo předmět (na orientační bod velitel navádí (popisuje a ukazuje v terénu).
  - potom uvede číslo a název OB (může i vzdálenost k němu – ze stanoviště TOPO-orientace).
  - OB se číslují zprava doleva,
  - zpravidla jde o přímou posloupnost čísel (od PRVNÍHO dále); velitel však může OB na první řadě číslvat JEDNOTKAMI, na druhé DESÍTKAMI, na třetí DVACÍTKAMI atd.
  - ve skutečnosti však velitel nemusí obdržet souvislý a nepřerušovaný sled OB, protože na jeho směru, případně v jeho pásmu jsou jen některé OB stanovené nadřazeným,

- určují se v pořadí: první přirozený horizont, druhý přirozený horizont, třetí přirozený horizont.
- názvy OB nesmí být stejné! Vhodné je stanovit názvy OB s jinými písmeny na začátku slova. Názvy (slova) by neměla podobně znít!



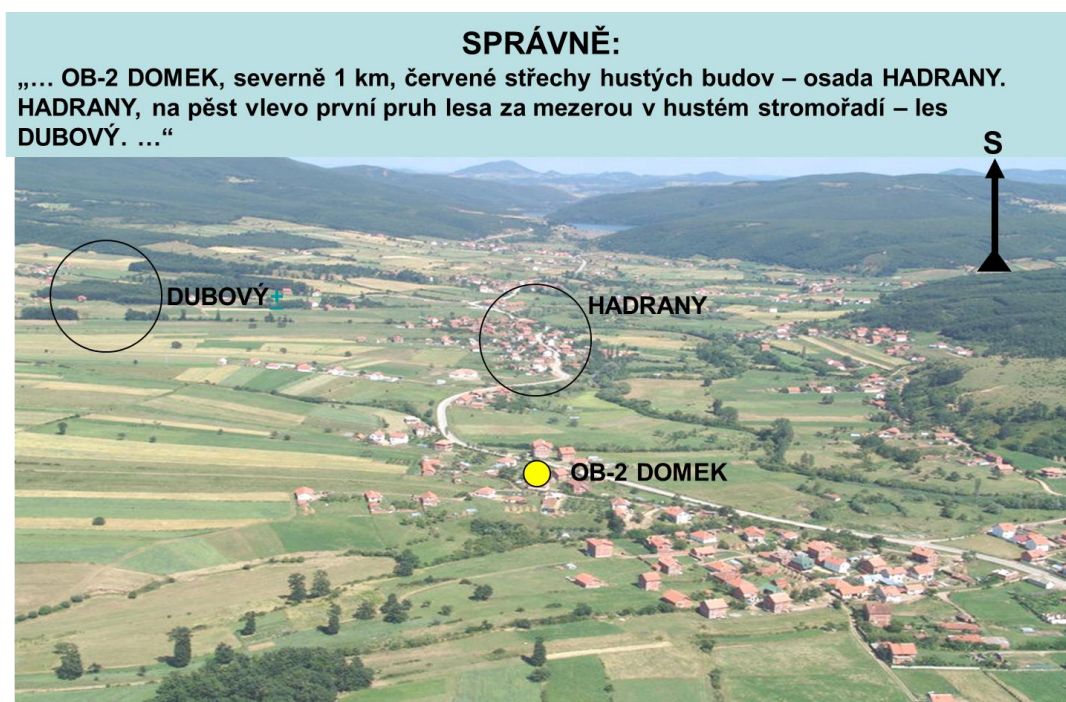
Obrázek 15 – Určení orientačních bodů

*Zdroj: doc. Ing. Zdeněk Flasar(2014).*

#### d) Popis terénu:

- velitel popisuje terén v zájmovém směru (pásmu) a v jeho blízkém okolí,
- popisuje se zprava - doleva, blíže - dále (stejně jako u OB),
- v případě potřeby lze popsat i tvary a předměty za stanovištěm (např. při provádění útoku pro popis čar rozvinování za stanovištěm TOPO-orientace),
- popis je faktografický;
- velitel „pojmenovává“ popisované terénní tvary a předměty,
- popis je přiměřeně podrobný (nepřehnaný, ale vyčerpávající),
- při popisu velitel využívá již zmíněných skutečností (zájmové strany, OB),
- velitel ukazuje popisované tvary a předměty konkrétně v terénu,

- na závěr velitel čety popisuje nesrovnalosti mapy a terénu.



Obrázek 16 – Popis terénu (varianta)

*Zdroj: doc. Ing. Zdeněk Flasar(2014).*

### 4.3 Taktická orientace

#### Taktická orientace zahrnuje:

- upřesnění rozmístění nepřítele, v terénu, jeho možnou činnost a pravděpodobný záměr, jeho hlavní palebné prostředky, možné směry jeho postupu nebo čáry, které může zaujmout, jim zřízené zátarasy a jiná ženijní opatření (stavby), možné náletové směry nízkoletících vzdušných cílů, bitevních vrtulníků a jejich čáry zasazení atd.;
- situaci vlastních vojsk v dotyku s nepřítelem;
- úkol roty, čety;
- úkol družstvům;
- úkoly posilovým prostředkům;
- činnost nadřízeného a sousedů ve prospěch čety;
- další potřebné informace a úkoly.

***Na základě zhodnocení situace a provedené rekognoskace velitel čety zpracuje a vydá bojový rozkaz.***

## Úkoly pro samostatnou práci:

K přípravě na cvičení T-5:

- prostudovat obsah přednášky,
- prostudovat námět k provedení rekognoskace,
- prostudovat mapu,
- připravit si prezentaci k prezentování následujících okruhů“
  - ✓ kdo, kdy, kde a jak provádí rekognoskaci,
  - ✓ složení reko – skupiny,
  - ✓ obsah topografické a taktické orientace,
  - ✓ body a provedení topografické orientace s položením důrazu na tvorbu OB, popisu terénu a srovnání mapy s terénem,
  - ✓ body a provedení taktické orientace s položením důrazu na popis nepřítele a hlavních směrů,
  - ✓ připravit se k provedení rekognoskace v předem stanoveném terénu.
- do zahájení semináře splnit úkoly kurzu v MOODL e,

## Základní a doporučená literatura

Taktická doktrína. *Taktika čty*. Vyškov, Institut doktrín.

## 5. PLÁNOVACÍ A ROZHODOVACÍ PROCES VELITELE ČETY. ZPRACOVÁNÍ BOJOVÉHO ROZKAZU VELITELE BOJOVÉ ČETY

Velitel čety je podřízen veliteli roty (rotního úkolového uskupení).

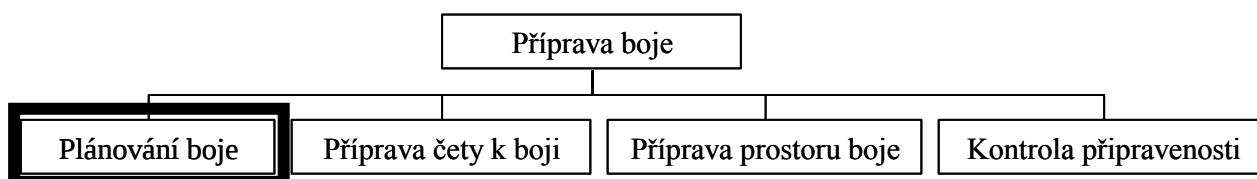
Velení a řízení u čety vykonává velitel čety a jeho kvalita významně ovlivňuje splnění nebo nesplnění uložených úkolů.

Prostřednictvím velení a řízení prosazuje velitel čety svůj záměr, záměr nadřízeného a plnění úkolů v četě.

Jedním ze **základních nástrojů** ve velení a řízení **je plánování** na nastávající bojové úkoly.

**Plánování boje probíhá jak v období přípravy boje, tak i v jeho průběhu.**

- příprava boje (bojové činnosti) čety zahrnuje řadu opatření a činností, které jsou uvedeny na obrázku níže,
- příprava boje (bojové i jiné činnosti) u čety začíná obdržením bojového úkolu od nadřízeného a zahájením plánování velitelem čety.



Obrázek 17– Místo a úloha plánování boje v etapě přípravy boje

*Zdroj: Taktická doktrína(2014).*

**K plánování v průběhu boje dochází tehdy**, pokud vzhledem k vývoji situace v prostoru boje se reálná činnost odchyluje od plánované a velitel se rozhodne změnit úkoly bojovým jednotkám.

### 5.1 Plánování a rozhodování v boji velitelem čety

**Plánování boje je klíčovou činností** velitele čety pro splnění bojového úkolu. Plánování boje, zvláště hodnocení situace a rozhodnutí o způsobu splnění úkolu **nejsou činnosti prováděné podle standardní šablony**.

Jinak musí být formulovány úkoly a voleny způsoby plnění úkolů při bojových fázích operace aliančních sil a jinak při takzvaných stabilizačních fázích.

**Velitel musí mít trvale na paměti, jaké jsou celkové cíle operace a jaké jsou cíle nadřízených stupňů.**

**Úkol je vždy možné splnit několika různými způsoby** (podle různých variant). Při jejich výběru je nutné zvažovat, jaký efekt a vedlejší efekty daný způsob splnění úkolu může vytvořit a jak tyto efekty podpoří nebo ovlivní dosažení celkového cíle operace.

**Velitel čety plánuje nastávající boj** (činnost) čety, **rozhoduje v rámci vydaného úkolu o způsobu použití sil a prostředků čety ke splnění úkolu**, vydává rozkazy svým podřízeným, přiděluje úkoly družstvům a v případě nutnosti jim je upřesňuje nebo zcela mění, osobně odpovídá za přijatá rozhodnutí a vydané úkoly, za hlášení a za vyžadování podpory u nadřízeného.

Předpokladem pro včasné a organizované zahájení a plnění úkolu bojovou jednotkou je zplánování její bojové činnosti a vydání úkolu velitelem čety.

**Plánování boje** (bojové činnosti) zahajuje velitel čety ihned po obdržení úkolu. Plánovat může v terénu, podle mapy, schématu nebo na plastickém stole. Vždy je potřebné zplánovaný úkol upřesnit v terénu.

Velitel čety **může od nadřízeného obdržet úkol dokumentem pro velení a řízení vojsk - ve formě:**

- **předběžného nařízení (Warning Order),**
- **bojového rozkazu, (OPORD- Operational Order)**
- **dílčího bojového rozkazu (FRAGO – Fragmentary Order),**
- **ústně (Verbal Order),**
- **písemně, nebo graficky,**
- **elektronicky,**
- **prostřednictvím informačních systémů** (BVIS- bojový vozidlový informační systém).

V procesu plánování boje může velitel čety využít, s ohledem na časové možnosti, některé ze základních **způsobů a metod** plánování boje:

- **postupný způsob plánování** (používá se tehdy, je-li k dispozici dostatek času);

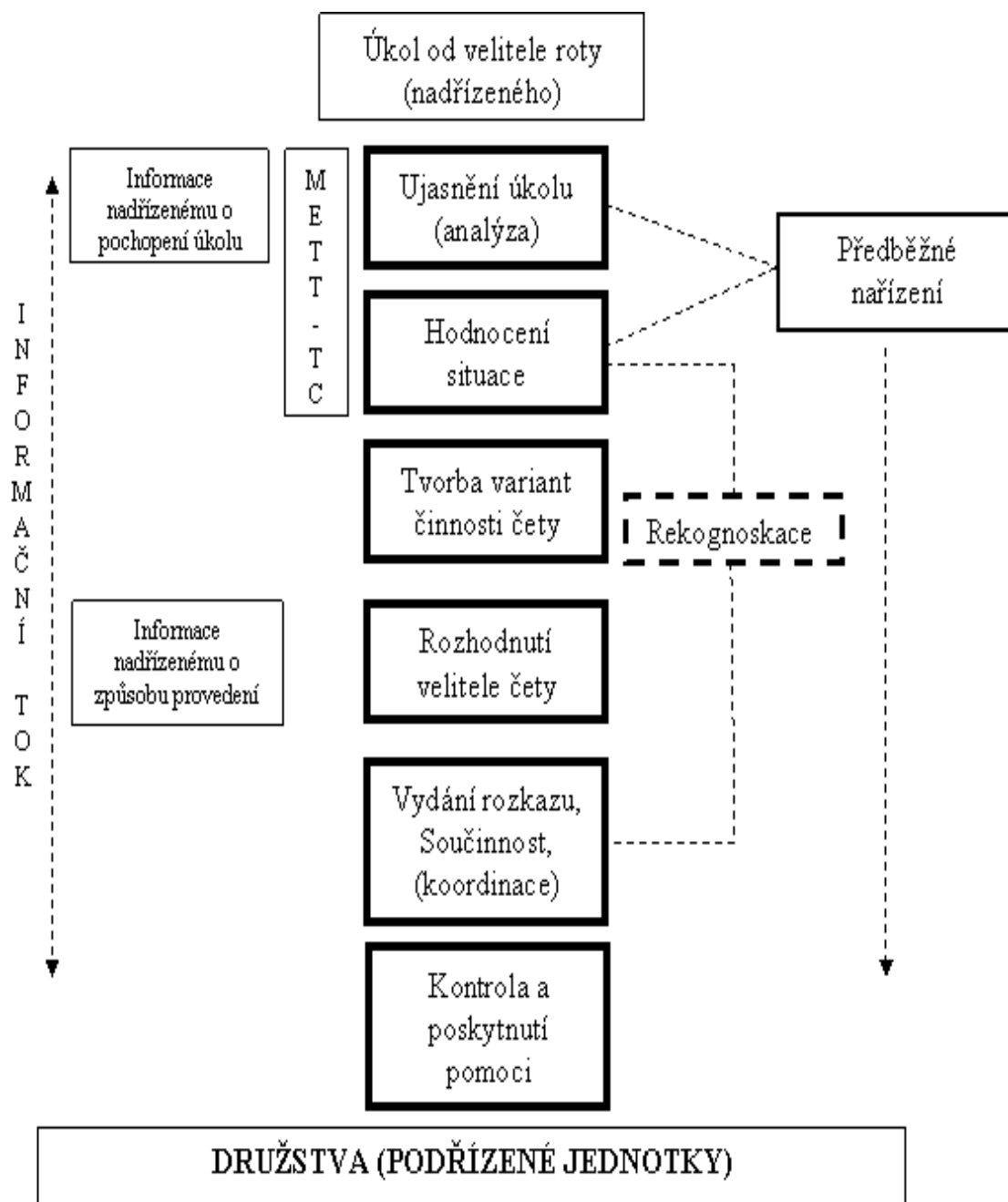
- **souběžný způsob plánování** (používá se tehdy, je-li nedostatek času, zpravidla v průběhu vedení boje) ;
- **metoda úplného rozhodovacího procesu** (používá se při relativním dostatku času a umožňuje dospět k optimální variantě plnění bojového úkolu podobným posouzením několika možných variant činnosti vlastní jednotky);
- **metoda zkráceného rozhodovacího procesu** (používá se zejména při nedostatku času, protože umožňuje nalézt způsob plnění bojového úkolu v kratších časových lhůtách).

**Způsob zvolený velitelem čety** musí vycházet ze zhodnocení konkrétní situace a časových možností. Následná příprava čety k boji musí zajistit, že každý příslušník čety pochopí zadaný úkol a způsob jeho splnění. Každý příslušník čety může svojí činností přispět nebo znemožnit splnění bojového úkolu.

***Plánování boje představuje myšlenkový proces velitele čety, který vyústí ve vydání bojového rozkazu a jeho upřesnění velitelům družstev.***

## 5.2 Postup velitele čety při plánování boje

Možný postup velitele čety při plánování boje je možný provádět následujícími postupnými kroky ve vzájemné návaznosti:



Obrázek 18– Jednotlivé kroky velitele čety při plánování boje

Zdroj: Taktická doktrína(2014).

### **Ujasnění úkolu velitelem čety**

**Ujasnění úkolu** je myšlenkový proces, v jehož průběhu si velitel čety ujasňuje nastávající úkol, místo a úlohu čety v něm a časová a prostorová hlediska. Velitel čety musí pochopit a ujasnit si:

- celkovou situaci, druh a cíle nastávajícího boje;
- úkol roty a praporu (tzn. nadřízeného o dva stupně výše);
- obsah bojového úkolu čety (místo a úloha v sestavě roty, směr/prostor soustředění hlavního úsilí apod.);
- rozsah a způsob ničení cílů v prostoru nastávající činnosti čety (cíle ničené silami a prostředky nadřízeného a četou);
- úkoly sousedů a podporujících jednotek a jejich úkoly (činnost) ve prospěch čety;
- úkoly čety při zajišťování součinnosti se sousedy a omezení stanovená velitelem roty pro činnost čety;
- časové lhůty a prostorové vymezení ke splnění úkolu;
- zpracování časového rozpočtu (kalkulace) k využití doby pro přípravu čety k plnění úkolu.

**V průběhu ujasňování úkolu si velitel čety odpovídá na otázky**, na jejichž základě pak zpravidla bude (může) formulovat požadavky vůči veliteli roty, které mohou přispět k úspěšnému splnění úkolu.

**V závěru ujasnění úkolu** by měl velitel čety vyvodit následující závěry:

- co je záměrem velitele roty (praporu);
- v čem spočívá cíl nastávající činnosti a obsah úkolu čety;
- jaké je místo a úloha čety v sestavě roty (praporu);
- které síly a prostředky protivníka ničí nadřízený a které ničí četa;
- rámcový obsah bojových úkolů jednotlivým družstvům a přiděleným prostředkům (orientačně);
- úkoly a činnost sousedů a jejich předpokládaný vliv na průběh plnění úkolu četou;
- důležitá období a způsob součinnosti v rámci čety a se sousedy;

- časové lhůty přípravy k plnění úkolu a případně i jiná omezení.

Na závěr ujasnění úkolu velitel čety si **zpracuje hrubou časovou kalkulaci** (harmonogram) pro přípravu čety k nastávajícímu úkolu a vydá **předběžné nařízení velitelům družstev**.

**Příklad hrubé časové kalkulace:**

obdržení úkolu dne ..... v ..... h  
 pohotovost k plnění úkolu dne .....v .....h  
 rekognoskace s nadřízeným v prostoru .....dne..... v ..... h  
 rekognoskace s veliteli družstev v prostoru ...dne ..... v .....h  
 přesuny do prostoru plnění úkolu budou vyžadovat.....h  
 pro plánování a organizaci úkolu je k dispozici .....h  
 z toho ve dne ..... h, v noci .....h  
 pro přípravu čety k plnění úkolu je k dispozici.....h  
 z toho je nutno vyčlenit pro ... (např. odpočinek řidičů apod.) ...h  
 hlášení pohotovosti čety k plnění úkolu (přesunu, zaujetí prostoru, obrany atd.)  
 v .....h.

**Příklad obsahu předběžného nařízení:**

**Předběžné nařízení** (Warning Order – Wng O) obsahuje co nejvíce podstatných informací o bojovém úkolu čety a velitel čety v něm uvádí pokyny nebo informace, které jsou nezbytné pro velitele družstev k přípravě na nový úkol. Předběžné nařízení (podle STANAG 2014) zpravidla obsahuje:

- údaje o nepříteli;
- bojový úkol čety a údaje o úkolu;
- sousedy a jejich úkoly;
- dobu pohotovosti a základní opatření družstev k přípravě boje;
- dobu a způsob vydání úkolu družstvům;
- specifické úkoly a údaje.

## **Zhodnocení situace velitelem čety**

Postup a obsah činnosti při hodnocení situace bude obsahovat následující hodnotící činnosti:

- **hodnocení situace protivníka,**
- **hodnocení situace čety,**
- **hodnocení situace sousedů,**
- **hodnocení terénu,**
- **hodnocení vlivu povětrnostních podmínek, denní a roční doby,**
- **hodnocení času, který je k dispozici,**
- **hodnocení situace na teritoriu.**

**a) Při hodnocení situace protivníka** velitel čety posuzuje zejména:

- složení, situaci a možný charakter jeho činnosti;
- jeho výzbroj a bojové prostředky a jejich zjištěné (možné) rozmístění v terénu;
- palebné prostředky, které budou (mohou) nejvíce ohrožovat četu a které je nutno ničit v prvním pořadí;
- předpokládanou činnost protivníka v průběhu plnění úkolu.

Z hodnocení situace protivníka by měl velitel čety vyvodit **závěry**:

- na jaké síly a prostředky protivníka a v kterých prostorech se zaměřit a které ničit a jakými prostředky čety;
- jakým objektům (prostorům) v sestavě protivníka věnovat pozornost při organizaci součinnosti se sousedy apod.

**b) Při hodnocení situace čety** (případně posilových prostředků) velitel čety posuzuje zejména:

- stav čety (naplněnost osobami, technikou, zbraněmi a potřebným materiálem) a z ní vyplývající omezení;
- bojové možnosti čety a posilových prostředků (možnost manévrů a ničení protivníka vlastními palebnými prostředky, úroveň připravenosti, bojové zkušenosti velitelů družstev a příslušníků čety, jejich morální a zdravotní stav);

- opatření v jednotlivých oblastech podpory, zabezpečení a ochrany čety.

Z hodnocení situace čety by měl velitel čety vyvodit **závěry**:

- co je obsahem úkolu čety a jaké úkoly je nutno stanovit družstvům tak, aby bylo zajištěno jeho splnění;
- uspořádání bojové sestavy čety, způsob plnění úkolu (pěšky, na bojových vozidlech), způsob manévru čety, družstva a bojových vozidel v průběhu plnění úkolu (po jednotlivých etapách jeho plnění);
- úkoly družstvům (palebným prostředkům) pro zajištění součinnosti se sousedy;
- TMVČ, určení svého zástupce (zástupců) apod.

**c) Při hodnocení situace sousedů** velitel čety posuzuje zejména:

- jejich situaci, složení, úkoly a zejména prostory a období plnění úkolu čety, v nichž bude nutno věnovat zvýšenou pozornost zajištění (organizování) součinnosti s nimi, jak jejich činnost v průběhu plnění úkolu může ovlivnit činnost čety (družstev).

Z hodnocení situace sousedů by měl velitel čety vyvodit závěry:

- jaký je soused vpravo a vlevo, jeho složení, sestava, výzbroj;
- co je obsahem bojového úkolu sousedů (směr postupu, čáry nebo prostory, které má ovládnout, případně rozhraní s ním);
- které cíle protivníka, jež mohou ovlivnit plnění úkolu čety, budou ničeny sousedy;
- součinnostní body, čáry, signály apod. se sousedy;
- jak se sousedy udržovat součinnost v jednotlivých fázích boje.

**d) Při hodnocení terénu** velitel čety posuzuje jeho průchodnost (neprůchodné a těžce průchodné části terénu), kvalitu a možnost využití cest (komunikací), charakter vodních překážek, sjízdnost terénu, jeho členitost, pokrytost vegetací a jinými terénními předměty, charakter zastavěných prostorů apod., z toho zejména:

- sjízdnost cest a možné nebezpečné prostory a překážky na cestách;
- vhodná místa pro skryté rozmístění a manévry čety;
- prostory, které mohou negativně ovlivnit pozorování, vedení palby a spojení u čety apod.;

- možnost maskování a ukrytí čety v terénu, možný (nutný) rozsah ženijního budování (úpravy) terénu v prostorech činnosti čety;
- podmínky a prostory výhodné pro provádění manévru četou ve všech fázích boje (plnění úkolu);
- prostory vhodné (nutné) pro rozmístění přímého a strážního zajištění (při rozmístění mimo boj) nebo při činnosti mimo dotyk s protivníkem;
- prostory vhodné (výhodné) pro vytváření léček apod. (v případě plnění samostatných úkolů četou);
- úseky terénu vhodné pro činnost bojových vrtulníků a jiných vzdušných prostředků protivníka apod.

Z hodnocení terénu by měl velitel čety vyvodit závěry:

- jak terén ovlivní plnění úkolu (uspořádání sestavy čety; způsoby použití bojové techniky; případné směry postupu nebo způsoby obcházení/překonávání překážek; dálky pozorování a vedení palby; úseky terénu, výhodné a nevýhodné pro činnost čety; maskování techniky a osob apod.);
- které prostory a směry jsou výhodné pro činnost protivníka a jakým prostorům a směrům v průběhu plnění úkolu věnovat zvýšenou pozornost.

**e) Při hodnocení vlivu povětrnostních podmínek, denní a roční doby**

velitel čety posuzuje zejména srážky, oblačnost, mlhu, vlhkost vzduchu, rychlost a směr větru, teplotu a prašnost, světelné podmínky, délku denní a noční doby a jejich vliv na:

- dohlednost, možnost pozorování, dálky zjišťování a ničení cílů;
- činnost zbraní, zbraňových systémů a pozorovacích přístrojů;
- přesuny, provádění manévrů, spojení;
- ženijní budování a maskování prostorů činnosti čety atd.

Z hodnocení vlivu povětrnostních podmínek, denní a roční doby by měl velitel čety vyvodit závěry k omezení jejich nepříznivých vlivů na činnost čety:

- nepříznivé vlivy zimy a mrazu na příslušníky a výzbroj čety se snižují zvýšenou péčí o výzbroj a materiál čety, doplněním čety výstrojí a materiálem pro činnost v zimě, teplým čajem atd., zkrácenou dobou střídání

osob plnících úkoly pozorovatelů, u hotovostních zbraní, v přímém zajištění; vyhýbání se zamrzlým vodním plochám, přizpůsobení maskování techniky místním podmínkám atd.;

- nepříznivé vlivy veder (případně pouštních podmínek) na příslušníky a výzbroj čety se snižují vhodnou výstrojí a ochrannými prostředky pro osoby; dostatkem tekutin; péčí o výzbroj; přizpůsobením maskování techniky místním podmínkám atd.;
- nepříznivé vlivy omezené viditelnosti (noci) se snižují určováním viditelných orientačních bodů, používáním přístrojů pro vidění v noci, udržováním úzké palebné součinnosti mezi družstvy a sousedy, určováním přímého zajištění atd.

**f) Při hodnocení času, který je k dispozici,** musí velitel čety zhodnotit celkový čas, vzhledem k jednotlivým úkolům a opatřením, které je nutno v průběhu tohoto období provést, a rozčlenit ho na dílčí časové etapy.

Celkový čas k dispozici se zpravidla rozděluje na čas:

- vyčleněný pro plánování a vydání rozkazu (úkolů) – asi 1/3 doby;
- vyčleněný pro přípravu čety k plnění úkolů, asi 2/3 doby (příprava materiálu, techniky, zbraní a munice, nácviky, přesuny atd.);

Při rozdělení času si velitel čety zpravidla pomáhá **obráceným plánováním** úkolů, tzn., že s úkoly a časy pracuje zpětně, přičemž odhaduje, kolik času každá akce zabere. Rozhodující jsou pevně stanovené lhůty, např. stanovená doba přechodu ke zteči, doba zaujetí výchozího prostoru k útoku, zaujetí výchozího místa pro nakládání do vrtulníků atd. Zpětným plánováním činností se velitel čety dostane k podrobné časové kalkulaci pro vydání úkolů a plnění opatření pro přípravu boje.

**g) Hodnocení situace na teritoriu** (s důrazem na obyvatelstvo) znamená především hodnotit, jak situace a nálady místního obyvatelstva a činnost organizací v prostoru nastávající bojové činnosti ovlivňují vedení vojenských činností a jaké kulturní a církevní památky, zdravotnická zařízení a jiné chráněné objekty jsou v prostoru boje (operace).

**h) Rekognoskace v terénu**

Velitel čety se zúčastní rekognoskace u velitele roty a po jejím provedení připraví a provede vlastní rekognoskaci s podřízenými. Při rekognoskaci se zpravidla provádí topografická a taktická orientace.

### **Tvorba a výběr variant velitelem čety**

***Tvorba a výběr varianty probíhají zpravidla jen jako myšlenkový postup velitele čety, směřující k nalezení optimálního řešení – nemusí být spojen se samoúčelným vytvářením variant.***

**Tvorba variant znamená, že velitel čety zvažuje (na plastickém stole, nákresu, mapě, oleátě apod.) možné způsoby plnění uloženého úkolu četou (družstvy) tak, aby četa splnila stanovené cíle a úkoly s co nejmenšími ztrátami.**

### **Při tom bere v úvahu ZÁVĚRY HODNOCENÍ SITUACE.**

Při vytváření, hodnocení (posuzování) a výběru variant činnosti čety při plnění stanovených úkolů vychází velitel čety z úkolu čety a sousedů, z možných úkolů družstvům, ze závěrů hodnocení protivníka, a vlastních vojsk. Varianty činnosti musí být realizovatelné, rozlišitelné a musí umožnit pružně reagovat na varianty předpokládané činnosti protivníka.

Při výběru nejvhodnější varianty velitel čety postupuje tak, že ke každé variantě činnosti čety přiřadí možný způsob vedení boje protivníkem. Při tom bere v úvahu:

- bojový úkol (pořadí a způsoby ničení protivníka) a čas potřebný k jeho splnění;
- úkoly družstev;
- možné bojové sestavy čety;
- možné ztráty, spotřebu materiálu, náročnost (složitost) provádění manévru, možnost reakce na případnou (možnou) činnost protivníka atd.
- V některých situacích (zejména při plnění obtížného úkolu a při dostatku času) může velitel čety vytvářet a hodnotit možné varianty plnění úkolu za účasti zástupce velitele čety nebo i jiných zkušených příslušníků čety.
- Varianta činnosti, kterou velitel čety vybere (bojová sestava, úkoly jednotlivých družstev a přidělených prostředků, způsob manévru v průběhu

plnění úkolu apod.), musí umožnit reagovat na všechny pravděpodobné varianty činnosti protivníka. Vybraná varianta je základem pro rozhodnutí a vydání bojového rozkazu velitele čety.

### **Rozhodnutí velitele čety**

Rozhodnutí musí být formulováno jednoznačně a musí umožnit splnění uloženého úkolu. Rozhodnutí se může zpracovat graficky na schématu (na mapě) s podrobností do družstva, v případě potřeby až do jednotlivce. Rozhodnutí zpravidla obsahuje:

- protivníka a jeho předpokládaný (pravděpodobný) záměr činnosti;
- činnost sil a prostředků nadřízeného, působících ve prospěch čety;
- situaci a úkol čety;
- bojové úkoly družstev a posilových prostředků;
- úkoly (opatření) ochrany a zabezpečení činnosti čety;
- TMVČ, zástupce.

***Velitel čety vyhláší rozhodnutí svému zástupci, velitelům družstev, případně vybraným příslušníkům (specialistům) čety. O svém rozhodnutí informuje velitele roty, který může rozhodnutí velitele čety upravit.***

### **Tvorba bojového rozkazu**

Po přijetí rozhodnutí velitel čety připraví (zpracuje) a vydá bojový rozkaz (BR). Bojový rozkaz vydává velitel čety zpravidla ústně, stručně a tak, aby podřízení úkol pochopili.

Bojový rozkaz může také vydat písemně (pokud bude mít na to podmínky a materiál) s grafickým znázorněním.

*Zásady pro zpracování bojového rozkazu, jeho strukturu a obsah řečí STANAG 2014 Struktura rozkazů, názvů míst a stanovení rozhraní.*

### **Bojový rozkaz velitele čety obsahuje (možný příklad):**

*Čas použitý v BR (např. Alfa, Bravo, Zulu...)*

*Mapy použité pro boj (operaci)*

*Úkolová organizace: V jakém složení bude četa působit*

*Počasi:*

|                         |                       |                   |
|-------------------------|-----------------------|-------------------|
| <i>T<sub>max</sub>:</i> | <i>Východ slunce:</i> | <i>Iluminace:</i> |
| <i>T<sub>min</sub>:</i> | <i>Západ slunce:</i>  | <i>Předpověď:</i> |
| <i>Rychlost větru:</i>  | <i>Východ měsíce:</i> | <i>Příliv:</i>    |
| <i>Směr větru:</i>      | <i>Západ měsíce:</i>  | <i>Odliv:</i>     |

*Terén v zájmovém prostoru:*

*Překážky*

*Kryt a skryt*

*Viditelnost a možnost vést palbu*

*Klíčový terén*

*Přístupové směry*

*(Obstacles, Cover and Concealment, Observation & Fields of Fire, Key Terrain, Avenues of Approach - OCOKA).*

*Vliv na vlastní jednotky a protivníka.*

*Orientační body v prostoru boje (činnosti) čtyři, např.:*

*Orientační bod první – křižovatka cest, vzdálenost 1 200 m; KŘÍŽ*

*Orientační bod druhý – most přes potok, vzdálenost 800 m; MOST atd.*

*Kódování terénu*

### **1. VŠEOBECNÁ SITUACE (20 % času, včetně nultého bodu)**

#### **a) Situace protivníka**

Jeho složení, odhadovaná síla, názvy jednotek, stav, současné rozmístění, předpokládaná bojeschopnost a vyhodnocení záměru protivníka.

#### **b) Situace vlastních sil**

Údaje týkající se nadřazeného a sousedů, které mohou přímo ovlivnit činnost čtyři:

- Záměr nadřazeného o jeden stupeň výše;
- Úkol nadřazeného o stupeň výše;
- Úkol, cíle a činnost sousedů;
- Posilové prostředky, které jsou k dispozici.

#### **c) Přidělení a odvelení sil a prostředků**

Jednotky (skupiny, jednotlivci), přidělené k posílení nebo odvelené od čtyři spolu s určením časů.

#### **d) Situace ostatní (tento bod nemusí být uváděn)**

Obyvatelstvo, přeběhlíci, uprchlíci a možnosti použití ZHN, letectva, dělostřelectva, minové nebezpečí a další možná ohrožení nebo nebezpečí pro čtyři.

### **2. ÚKOL ČETY**

Uvádí se ve stejné formulaci tak, jak ji stanovil nadřazený.

### **3. ZPŮSOB PLNĚNÍ ÚKOLU ČETY (65 % času – provedení na plastickém stole, schématu, na mapě)**

#### **a) Záměr boje (operace)**

V hlavních rysech vysvětlit, jak četa bude plnit úkol, např.:

*Četa provede... (činnost) na... (protivník), v ... (prostor), v ... (doba), činnost... (manévr).*

**Provedení** – pokud je stanoveno ve fázích, rozepsat po fázích:

V 1. fázi: Popis ...

Ve 2. fázi: Popis ...

Ve 3. fázi: Popis ...

#### **b) Úkoly podřízeným družstvům (přiděleným prostředkům)**

Úkoly družstev – podrobně a konkrétně, nejlépe v odrážkách.

**Palby** (pro podporu úkolu)

- účel;
- prioritá paleb (co, na co a kdy použít);
- rozmístění (palebných prostředků);
- omezení paleb (kam a jaký druh palby nelze vést);
- palby plánované pro přesun;
- palby plánované na cíl.

## 1 Úkoly jednotkám bojové podpory

Jednotky bojové podpory musí být uvedeny v tom pořadí, v jakém jsou v úkolové organizaci. Uvést v odrážkách pouze ty úkoly jednotek bojové podpory, které nejsou specifikovány nebo rozebrány jinde.

## 2 Pokyny pro koordinaci činnosti

- Hlavní časové údaje:
  - časy provedení (požadované časy k dosažení čar, prostorů apod.);
  - doba kontroly výstroje a výzbroje čety;
  - nácviky čety, družstva.
- Přesun a manévr čety (plastický stůl, náčrt, případně mapa):
  - osa, směr (hlavní a záložní osa, případně osa zpět);
  - pořadí čety v sestavě roty a sestava čety;
  - způsob pozorování a spojení za přesunu;
  - činnost pátracího družstva a činnost čety při střetnutí s pozemním protivníkem (ničení, obejít nebo poutání a vytvoření podmínek pro rozvinutí hlavních sil);
  - činnost přidělených sil a prostředků za přesunu a při střetnutí s protivníkem;
  - způsob používání přístrojů nočního vidění a osvětlovacích prostředků;
  - způsob hlášení, signály pro velení a součinnost.
- Prioritní požadavky na průzkumové informace (pokud jsou vyžadovány).
- Pravidla použití zbraní omezující chování příslušníků čety při střetnutí s protivníkem (Rules of Engagement – ROE).
- Plán nácviků (kdo, kdy, kde, s jakým vybavením).
- Jiné údaje týkající se času, místa a způsobu plnění úkolů v součinnosti s ostatními prvky bojové sestavy.
- Různé – lze uvádět doplňující údaje a informace podle rozhodnutí velitele:
  - vzdálenosti mezi jednotkami (vlastní a protivník);
  - činnost při ústupu – v jakém pořadí, jakou cestou, na jaký signál, kde bude shromaždiště;
  - čára zahájení palby.

## 4. LOGISTIKA/ADMINISTRATIVA (10 % času)

Informace k objasnění základního způsobu zabezpečení čety.

### a) Materiál a služby

Uvést způsob zásobování, údržby, dopravy výzbroje a bojové techniky a poskytování výzbrojního technického zabezpečení:

- Zásobování proviantem a municí;
- Zásobování vodou;
- Zásobování PHM;
- Opravy, údržba a doplnění materiálu;
- Jiné...

### b) Zdravotnické zabezpečení

Odsun raněných a zdravotnické zabezpečení. Přehled opatření pro odsun vojenských a civilních osob do zdravotnických zařízení:

- Sběrná místa raněných a jejich označení (včetně civilních osob a válečných zajatců);
- Zdravotník a nosiči raněných, jejich povinnosti.

### c) Vojenská spolupráce s civilními územními orgány

Charakterizovat dohled nad řízením civilního obyvatelstva, uprchlíků a jiných podstatných civilních věcí a záležitostí.

## 5. VELENÍ A SPOJENÍ (5 % času)

### a) Velení

- Místo nadřízeného;
- Místo velitele;
- Místo zástupce velitele a podřízených velitelů.

### b) Spojení

- za přesunu;
- při plnění úkolu;
- tabulka spojení;

| Frekvence |  | Volací znak |  | Funkční čísla |
|-----------|--|-------------|--|---------------|
| Prapor    |  | VPr         |  |               |

|      |  |     |  |  |
|------|--|-----|--|--|
| Rota |  | VR  |  |  |
| Četa |  | VČ  |  |  |
|      |  | ZVČ |  |  |

- Použití signálních prostředků;
- Zvolání a ohlas.

**Přílohy:** a. Přeprava vzduchem apod.

Hodnost, jméno, příjmení  
podpis velitele čety

**Po vyhlášení rozkazu se musí velitel čety PROVÉST KONTROLU  
POCHOPENÍ ÚKOLŮ VELITELMI DRUŽSTEV, POPŘÍPADĚ DALŠÍMI SILAMI  
A PROSTŘEDKY, KTERÉ JSOU V JEHO BOJOVÉ SESTAVĚ.  
  
DÁLE MUSÍ PROVÉST ORGANIZACI SOUČINNOSTI.**

Součinnost mezi organickými a přidělenými jednotkami organizuje (provádí) velitel čety zpravidla v terénu (příp. na plastickém stole nebo na mapě) za účasti zástupce velitele čety, velitelů družstev, velitelů přidělených a podpůrných sil a prostředků; případně se mohou zúčastnit i důležití příslušníci čety (např. řidiči a střelci z BV).

Cílem organizace součinnosti je sladit činnost čety podle:

- stanoveného úkolu;
- směrů a koordinačních čar;
- prostorů, které má četa zaujmout, nebo jimi bude procházet;
- časů, které má četa splnit (dosáhnout) na čarách nebo v prostorech.

Sladuje se palba, manévr, podpora a zabezpečení činnosti jednotek v jednotlivých fázích plnění úkolu. Součinnost se zpravidla provádí direktivním způsobem, to znamená, že velitel čety činnost, kterou mají podřízení provádět, stanoví (objasní, nařídí) osobně. Při tom může, zpravidla u velitelů přidělených jednotek, vyžadovat, aby sami činnost svých jednotek sladili s činností a úkolem čety a tuto činnost vysvětlili.

Při organizaci součinnosti je nutno respektovat stanovená „pravidla činnosti sil“ (ROE) a činnost sladit tak, aby se předešlo ztrátám na životech civilního obyvatelstva a škodám na civilních objektech a aby nedošlo k narušování norem mezinárodního humanitárního práva.

**Velitel čety při organizaci součinnosti musí:**

- sladit činnost čety v souladu s pokyny, které obdržel při organizaci součinnosti u velitele roty roty;
- sladit boj (činnost) čety a přidělených sil a prostředků a soustředit jejich úsilí v souladu s činností podpůrných prostředků nadřízeného velitele;
- upřesnit v terénu (na plastickém stole, schématu) orientační body, koordinační časy, směry, čáry a prostory, kterých mají jednotky dosáhnout;
- určit signály pro velení a součinnost.

Součinnost mezi jednotkami se udržuje po celou dobu trvání boje (plnění úkolů) a při jejím narušení se obnovuje. Při zásadní změně situace se součinnost provede na změněnou situaci.

Plánovací a rozhodovací proces představuje soubor postupů a činností velitelů, jejichž výsledkem je výběr nejlepšího způsobu splnění úkolu z více možností (variant), které jsou v dané situaci proveditelné.

Jeho základem je promyšlené, odpovědné a cílevědomé rozhodování uskutečňované podle osvědčených postupů v souladu se stanovenými cíli a kritérii.

Rozhodovací proces zahrnuje veškerou postupnou činnost velitele od obdržení úkolu od nadřízeného velitele až po přijetí rozhodnutí a vydání příslušných rozkazů a nařízení.

Předpokladem pro včasné a organizované zahájení a plnění úkolu bojovou jednotkou je zplánování její bojové činnosti a vydání úkolu velitelem čety.

### **Úkoly do samostudia (pro samostatnou práci)**

Do samostudia:

- prostudovat studijní pomůcku *Systém velení a řízení v operacích* str. 85-102,
- naučit se jednotlivé body (kroky) postupu při plánování boje,
- do zahájení cvičení splnit úkoly kurzu v MOODL.

K přípravě nacvičení:

- prostudovat námět obdržení na konci přednášky,
- slepit mapu, zakreslit námět do mapy
- připravit si podklady na cvičení v plánování úkolu čety (podle pokynů na přednášce).

### **Základní a doporučená literatura**

ČERNÝ, J., HRŮZA, P., JAROŠ, V. *Systém velení a řízení v operacích*. Brno:, 2011, 139 s. ISBN 978-80-7231-836-0

Taktická doktrína. *Taktika čety*. Vyškov, Institut doktrín.

## 6. ŘÍZENÍ BOJE VELITELEM BOJOVÉ ČETY

Řízení v průběhu boje je nepřetržitý proces, který zahrnuje tři základní činnosti:

- ✓ vyhodnocování aktuální situace,
- ✓ odhad předpokládaného vývoje boje,
- ✓ rozhodování o tom, zda bude pokračovat boj beze změn (v souladu s OPORD),
- ✓ řízení použití vlastních sil ke splnění cílů operace (boje) a dosažení konečného stavu.

**„NELZE DOSÁHNOUT ÚSPĚCHU BEZ CÍLEVĚDOMÉHO ŘÍZENÍ BOJE“.**

### 6.1 Povinnosti velitele čety v řízení boje

**Velení a řízení u čety** vykonává velitel čety, který k tomu využívá spojovací prostředky, standardizované postupy, procedury a informace.

***Velení a řízení je rozhodující činností každého velitele a jeho kvalita významně ovlivňuje splnění nebo nesplnění uložených úkolů.***

Jeho prostřednictvím prosazuje velitel čety svůj záměr, záměr nadřízeného a plnění úkolů v četě, je nástrojem k plánování a přípravě čety na nastávající úkoly.

Velitel čety je vzhledem k řízení boje povinen:

- velet četě a řídit její činnost ve všech jejích činnostech v boji (operacích);
- organizovat průzkum a pozorování vzdušného i pozemního protivníka;
- rychle rozhodovat o optimálním způsobu splnění (bojového) úkolu uloženého četě a podle situace zapojit do svého hodnocení situace a rozhodování zástupce velitele čety;
- včas vydávat srozumitelné a jednoznačné úkoly podřízeným a důsledně vyžadovat jejich plnění, v případě potřeby včas upřesňovat svá rozhodnutí;

- **umět řídit boj, dovedně využívat všechny palebné prostředky a výsledky palebného ničení protivníka;**
- organizovat a realizovat opatření, která jsou nezbytná pro podporu, zabezpečení a ochranu příslušníků čety;
- **ve stanovených lhůtách podávat veliteli roty (nadřízenému) hlášení a informovat o svých rozhodnutích, předkládat mu požadavky a vyžadovat od něj podporu a zabezpečení, které potřebuje ke splnění úkolu;**
- znát povinnosti podřízených (zástupce velitele čety a velitelů družstev);
- ovládat výzbroj a ostatní techniku čety;
- **znát a umět v každé situaci dovedně používat varovné signály, signály pro řízení boje, manévr a pro navádění vozidel;**
- sledovat spotřebu munice, PHM a proviantu a ostatního materiálu, zajišťovat dodržování stanovených limitů (norem) jejich spotřeby, včas hlásit veliteli roty jejich dosažení a vyžadovat doplnění.....

#### **Zástupce velitele čety (ZVČ)**

Je povinen:

- znát povinnosti velitele čety a v případě nutnosti být připraven a schopen jej zastoupit.

## 6.2 Řízení boje

Velitel bojové čety řídí zpravidla boj osobně, z taktického místa velení čety (zpravidla v obraně), nebo ze sestavy čety (za přesunu, nebo v útoku).

### TAC JE TVOŘENO:

- **BOJOVÝM VELITELSKÝM VOZIDLEM ,**
- pracovním okopem,
- hotovostním okopem,
- okopy pro bojová vozidla velitelů přidělených prvků.

### SPOJENÍ Z TAC:

Velitel čety velí signály, povely nebo hlasem a k tomu využívá:

- rádiové spojovací prostředky, umístěné v bojovém vozidle,
- přenosné spojovací prostředky,
- signální prostředky, např. signální náboje atd.,
- TAC velitele čety se umísťuje zpravidla na nejúčelnějším (nejvýhodnějším) místě v sestavě čety, z něhož může velitel čety nejlépe velet a řídit boj (činnost) čety,
- při sesednutí čety z bojových vozidel a vedení bojové činnosti pěšky velitel čety zpravidla nesedá a velí ze svého bojového vozidla (TAC).

Velitel bojové čety **vychází při řízení boje** jednotek (družstev) a přidělených prostředků **z bojového rozkazu**, pokynů (opatření) pro zabezpečení a ochranu činnosti jednotek bojové čety a organizace součinnosti.

**Úkoly podřízeným družstvům (palebným prostředkům) vydává stručnými povely a signály.**

**Podstatou řízení boje je to, že velitel bojové čety sleduje vývoj situace, srovnává ji s bojovým rozkazem (obsahem bojového úkolu) a**

**v případě, že se podstatně liší od předpokladu, činí opatření k tomu, aby splnil stanovený úkol.**

**Jednou z nejdůležitějších povinností velitele čety (zástupce velitele čety) je řízení palby, které zahrnuje:**

- průzkum (zjišťování) zbraní (objektů) v sestavě protivníka, hodnocení jejich důležitosti a určení pořadí ničení;
- volbu druhu zbraně a munice, druhu palby a způsobu jejího vedení;
- udávání cílů, vydávání povelů k zahájení palby nebo stanovení palebných úkolů;
- pozorování výsledků palby a její opravy;
- manévr palbou;
- kontrolu, vyžadování a doplňování spotřebované munice.

**Cíle se udávají pomocí orientačních bodů nebo terénních předmětů povelů, svítícími střelami, signálními náboji nebo navedením pozorovacích (zaměřovacích) přístrojů a zbraní na cíl (pokud tuto činnost bojová technika umožňuje).**

V průběhu boje velitel bojové čety ukládá (upřesňuje) bojové úkoly jednotkám ústními bojovými nařízeními, povelů a signály.

**K řízení boje využívá:**

- **stanovené orientační body** (Jako **orientační body** se volí ve dne i v noci dobře viditelné a co nejodolnější terénní předměty a tvary). Číslovají se zprava doleva a po čarách směrem od sebe k nepříteli. Jeden z nich se zpravidla určuje jako hlavní. V případě nutnosti může velitel rotu určit vlastní doplňkové orientační body,
- **kódování mapy a terénních předmětů,**
- **stanovených údajů pro spojení a stanovené signály.**

Jednou z nejdůležitějších povinností velitele bojové čety (zástupce velitele bojové bojové čety) **je řízení manévru společně se sladěním s řízením palby**, které zahrnuje:

- **průzkum** (zjišťování) zbraní (objektů) v sestavě nepřítele, hodnocení jejich důležitosti a určení pořadí ničení;
- **volbu druhu zbraně a munice, druhu palby a způsobu jejího vedení;**
- **udávání cílů, vydávání povelů k zahájení palby nebo stanovení palebných úkolů;**
- **pozorování výsledků palby a její opravy;**
- **manévr pohybem,**
- **manévr** palbou - palebné povely musí být vydány tak, aby voják mohl přesně rozeznat cíl a účinně ho zasáhnout. Je důležité znát, jak se má na jednotlivé povely reagovat.

kontrolu,

vyžadování a doplňování spotřebované munice.

Cíle se udávají pomocí orientačních bodů nebo terénních předmětů povely, svítícími střelami, signálními náboji nebo navedením pozorovacích (zaměřovacích) přístrojů a zbraní na cíl (pokud tuto činnost bojová technika umožňuje).

### 6.3 Informování velitele roty – hlášení

**Hlášení (zprávy)** jsou informace, které podává podřízený svému nadřízenému. Hlášení mohou být ve formátu předávaného technickými prostředky nebo ve formátu hlasové zprávy (tam, kde není možné využít prostředků datového přenosu informací).

Hlášení se člení na pravidelná (periodická) a nepravidelná (na vyžádání/mimořádná). Druh, rozsah, četnost, dobu a způsob předávání hlášení **stanovuje nadřízený velitel v SOP** v návaznosti na plněný úkol v rámci operace

Vymezit množství hlášení, která bojová jednotka využívá v boji, je velmi složité. To totiž do značné míry ovlivní druh taktické (bojové) činnosti, který bojová jednotka provádí, fakt, zda bojová jednotka působí samostatně či v rámci například PrÚU, zda má přiděleny prvky bojové podpory od nadřízeného a další faktory jako je operační prostředí apod.

Hlášení, které bojová jednotka v boji s největší pravděpodobností bude podávat, je:

Druh, struktura hlášení, jejich formát, obsah a zásady pro zpracování vycházejí z dokumentů NATO.

*Hlášení (zprávy), uvedené v APP-11, poskytují požadované operační a taktické detaily (informace), které umožní předávání informací mezi spojeneckými štáby a jednotkami cestou automatizovaných nebo manuálních prostředků.  
Použití formalizovaných zpráv, obsažených v katalogu zpráv APP-11, je povinné pro všechny síly NATO, předurčené pro spojenecké operace.*

**Hlášení mohou být ve formátu předávaném technickými prostředky nebo ve formátu hlasové zprávy** (tam, kde není možné využít prostředků datového přenosu informací).

Hlášení se člení na pravidelná (periodická) a nepravidelná (na vyžádání/mimořádná).

**Druh, rozsah, četnost, dobu a způsob předávání hlášení stanovuje nadřízený velitel** ve svých standardních operačních postupech (SOP) v návaznosti na úkol, plněný v rámci operace.

**Velitel bojové čety je povinen ve stanovených lhůtách podávat veliteli rotý (nadřízenému) hlášení** a informovat o svých rozhodnutích, předkládat mu požadavky a vyžadovat od něj podporu a zabezpečení, které potřebuje ke splnění úkolu.

**Velitel bojové čety hlásí pravidelně (okamžitě) veliteli rotý:**

- splnění (jednotlivých, dílčích fází) bojového úkolu;
- nové údaje o nepříteli;
- náhlou změnu situace před rotou (předním okrajem) a na bocích bojové čety.

V případě potřeby hlásí i ztráty a stav zabezpečení municí a PHM.

**Základním PRAVIDELNÝM hlášením velitele čety veliteli rotý je SITUAČNÍ HLÁŠENÍ:**

| Název (druh) hlášení                 | Zkratka hlášení | Význam hlášení                            |
|--------------------------------------|-----------------|-------------------------------------------|
| Situační hlášení<br>SITUATION REPORT | SITREP          | Hlášení taktické situace a stavu jednotky |

**Poznámka:** *V systému hlášení mohou být nadřízenými stanovena jiná (další) hlášení, vycházející ze SOP velitele operace.*

**SITREP** (Situation Report – situační hlášení). **Je to pravidelné a strukturované** hlášení, kterým jednotka informuje nadřízený stupeň o jejím stavu v prostoru plnění úkolů. Struktura situačního hlášení je stanovena standardizační dohodou AAP-11.

# SITUAČNÍ HLÁŠENÍ

## SITUATION REPORT

|                       |                  |  |                                      |
|-----------------------|------------------|--|--------------------------------------|
| <b>To:</b>            | <b>Komu:</b>     |  | <b>SITREP</b>                        |
| <b>From:</b>          | <b>Od koho:</b>  |  | <b>Číslo hlášení: Report Number:</b> |
| <b>As<br/>At/DTG:</b> | <b>Platné k:</b> |  |                                      |

|          |                                                                                  |                                                                                                                                              |  |
|----------|----------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| <b>A</b> | <b>Čas hlášení</b> (ve formátu DTG)<br><b>Time of report (DTG)</b>               | <b>12 znaků</b><br><b>(12 Figs)</b>                                                                                                          |  |
| <b>B</b> | <b>Bojeschopnost</b> (dle tabulky bojeschopnosti)<br><b>Combat effectiveness</b> | <b>(text)</b>                                                                                                                                |  |
| <b>C</b> | <b>Současná situace protivníka</b><br><b>Enemy forces</b>                        | Enemy (nepřítel) – činnost nepřítele, změny jeho pozic, včetně zpráv o nepřátelských dělostřeleckých případech, leteckých útocích či patrol. |  |
| <b>D</b> | <b>Současná situace vlastních vojsk</b><br><b>Own forces</b>                     | Own Situation (vlastní situace) – činnost vlastních sil, včetně změn pozic jednotek (formací) a míst velení                                  |  |
| <b>E</b> | <b>Další činnost, zámysl, požadavky</b><br><b>Intentions</b>                     | <b>(text)</b>                                                                                                                                |  |

Samotný obsah hlášení bude záviset na síle bojové čety, výzbroji a technice, kterou disponuje a na přidělených silách bojové podpory

Základními **NEPRAVIDELNÝMI** hlášeními velitele čtyři veliteli roty jsou:

| Název (druh) hlášení        | Zkratka hlášení      | Význam hlášení                                   | Poznámka                                                                                                 |
|-----------------------------|----------------------|--------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| CASUALTY EVACUATION REQUEST | CASEVACREQ (MEDAVAC) | Vyžádání zdravotnické pomoci a evakuaci raněných | Podávat okamžitě, např. transport k záchraně života                                                      |
| EOD INCIDENT REPORT         | EODINCREP            | Nalezení munice a výbušnin                       | Podávat okamžitě při nálezu munice                                                                       |
| INTELLIGENCE REPORT         | INTREP               | Zpravodajské hlášení                             | V průběhu plnění úkolů, např. průzkum, zajištění, hlídka apod.                                           |
| ENEMY CONTACT REPORT        | ENEMYCONTACTREP      | Navázání kontaktu s protivníkem                  | Podávat okamžitě                                                                                         |
| CALL FOR FIRE               | CFF                  | Vyžádání palebné podpory                         | Vyžadovat jednotkou, zejména v případě plnění samostatného úkolu                                         |
| INCIDENT REPORT             | INCREP               | Informace o události                             | Podávat okamžitě při vzniku události, např. při ztrátě na životech, dopravní nehodě, ztrátě zbraně apod. |

Kromě těchto hlášení existuje velké množství dalších nepravidelných hlášení. Je to například MEDEVAC (Medical Evacuation), což jsou hlášení o zranění v boji a zároveň slouží jako žádost o pomoc raněným.

## ŽÁDOST O ZDRAVOTNICKOU POMOC A EVAKUACI RANĚNÝCH

### MEDEVAC

|                       |                  |  |                                      |
|-----------------------|------------------|--|--------------------------------------|
| <b>To:</b>            | <b>Komu:</b>     |  | <b>MEDEVAC</b>                       |
| <b>From:</b>          | <b>Od koho:</b>  |  | <b>Číslo hlášení: Report Number:</b> |
| <b>As<br/>At/DTG:</b> | <b>Platné k:</b> |  |                                      |

|          |                                                        |  |
|----------|--------------------------------------------------------|--|
| <b>A</b> | <b>Čas vzniku události (DTG)</b>                       |  |
| <b>B</b> | <b>Počet zraněných po klasifikacích P1 až P3</b>       |  |
| <b>D</b> | <b>Místo (GRID)</b>                                    |  |
| <b>E</b> | <b>Je požadován lékař? (A/N)</b>                       |  |
| <b>G</b> | <b>Další požadavky</b>                                 |  |
| <b>H</b> | <b>Místo nejbližší vhodné přistávací plochy (GRID)</b> |  |
| <b>I</b> | <b>Frekvence a volací znak na místě</b>                |  |
| <b>J</b> | <b>Taktické detaily</b>                                |  |

Dále je to hlášení o nalezení munice či výbušnin EODINCREP (EOD Incident Report), které se podává okamžitě při takovém nálezu.

Zpravodajské hlášení INTREP (Intelligence Report) podává například hlídka, zajištění nebo přidělený průzkum při zjištění důležitých informací, které mohou ovlivnit průběh bojové činnosti. **INTREP** poskytuje informace týkající se incidentů/událostí, které mohou mít bezprostřední a významný vliv na současné operace (v míru, období nepokojů a otevřeného nepřátelství).

INTREP je užíváno pro podání podstatné zprávy, obsahující základní prvky zpravodajských informací, získávané taktickou činností. Zahrnuje uspořádaný volný text v každém řádku hlášení od řádků C po F.

## ZPRAVODAJSKÉ HLÁŠENÍ

### INTELLIGENCE REPORT

|                       |                  |                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                       |
|-----------------------|------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------|
| <b>To:</b>            | <b>Komu:</b>     |                                                                                                                                                                                                                                                                    | <b>INTREP</b>                         |
| <b>From:</b>          | <b>Od koho:</b>  |                                                                                                                                                                                                                                                                    | <b>Číslo hlášení: Report Number:</b>  |
| <b>As<br/>At/DTG:</b> | <b>Platno k:</b> |                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                       |
| <b>A</b>              |                  | <b>Dodatek</b><br><b>Vztaženo k hlášení (jedná-li se o upřesnění předchozího hlášení)</b><br><i>Amendment:</i><br><i>Yes/No</i><br><i>Designator (2)</i>                                                                                                           | <b>(3 znaky)</b><br><b>(10 znaků)</b> |
| <b>B</b>              |                  | <b>Mapa (pokud je to nezbytné)</b><br><i>Maps</i>                                                                                                                                                                                                                  | <b>(60 znaků)</b>                     |
| <b>C</b>              |                  | <b>Co</b><br><b>popis hlášené události/incidentu/activity</b><br><i>What the event/incident/ activity being reported</i>                                                                                                                                           | <b>(100 znaků)</b>                    |
| <b>D</b>              |                  | <b>Kdy</b><br><i>When</i>                                                                                                                                                                                                                                          | <b>DGT (12 znaků)</b>                 |
| <b>E</b>              |                  | <b>Kde</b><br><i>Where</i>                                                                                                                                                                                                                                         | <b>GR (15 znaků)</b>                  |
| <b>F</b>              |                  | <b>Zhodnocení/komentář zahrnující dedukci a závěry:</b><br><i>Assessment/comment- to cover reliability, deductions and conclusions.</i><br><b>Důvěryhodnost</b><br><i>Reliability</i><br><b>Odhady</b><br><i>Deductions</i><br><b>Zavěry</b><br><i>Conclusions</i> | <b>(text)</b>                         |

### NAVÁZÁNÍ DOTYKU (KONTAKTU) S PROTIVNÍKEM

# ENEMY CONTACT REPORT

|                       |                  |  |                                      |
|-----------------------|------------------|--|--------------------------------------|
| <b>To:</b>            | <b>Komu:</b>     |  | <b>ENEMYCONTACTREP</b>               |
| <b>From:</b>          | <b>Od koho:</b>  |  | <b>Číslo hlášení: Report Number:</b> |
| <b>As<br/>At/DTG:</b> | <b>Platno k:</b> |  |                                      |

|          |                                                                                 |  |
|----------|---------------------------------------------------------------------------------|--|
| <b>A</b> | <b>Vztaženo k hlášení:<br/>(pokud se jedná<br/>o upřesnění<br/>předchozího)</b> |  |
|          | <b>Čas navázání dotyku<br/>(DTG)</b>                                            |  |
| <b>B</b> | <b>Místo dotyku (Grid)</b>                                                      |  |
| <b>C</b> | <b>Popis cíle</b>                                                               |  |
| <b>D</b> | <b>Činnost cíle</b>                                                             |  |
| <b>E</b> | <b>Opatření provedená<br/>vlastními silami</b>                                  |  |
| <b>F</b> | <b>Další informace</b>                                                          |  |

# HLÁŠENÍ O UDÁLOSTI

## INCIDENT REPORT

|                   |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |  |                                      |                                                            |
|-------------------|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--------------------------------------|------------------------------------------------------------|
| <b>To:</b>        |  | <b>Komu:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |  | <b>INCREP</b>                        |                                                            |
| <b>From:</b>      |  | <b>Od koho:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |  | <b>Číslo hlášení: Report Number:</b> |                                                            |
| <b>As At/DTG:</b> |  | <b>Platné k :</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |  |                                      |                                                            |
| <b>A</b>          |  | <b>Typ incidentu – viz tabulka „typy incidentu“</b><br><i>Incident type</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |  |                                      | <b>(4 znaky)</b>                                           |
| <b>B</b>          |  | <b>Mapové detaily</b><br><i>Map details:</i><br><i>Map/Chart Series</i><br><i>Map/Chart Suffix No</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                             |  |                                      | <b>(12 znaků)</b><br><b>(2 znaky)</b>                      |
| <b>C</b>          |  | <b>Zdroj informace – viz tabulka „zdroj informace“</b><br><b>Source of information:</b><br><i>Evaluation</i><br><i>Source type</i><br><i>Other details (as appropriate)</i>                                                                                                                                                                                                                       |  |                                      | <b>(2 znaky)</b><br><b>(30 znaků)</b><br><b>(50 znaků)</b> |
| <b>D</b>          |  | <b>Čas vzniku</b><br><b>Date-Time Group (DTG) validity of source material</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |  |                                      | <b>DTG (12 znaků)</b>                                      |
| <b>E</b>          |  | <b>Místo incidentu</b><br><b>Location of incident:</b><br><i>Grid Ref/Georef</i><br><i>Description</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                            |  |                                      | <b>GRID (15 znaků)</b><br><b>(100 znaků)</b>               |
| <b>F</b>          |  | <b>Popis incidentu (podrobnosti o nepříteli/teroristech, zahrnující známé údaje):</b><br><b>1</b> <b>Zapojení osob</b><br><b>2</b> <b>Zapojení organizace</b><br><b>3</b> <b>Užívání zbraně/výbušniny/vozidla</b><br><b>4</b> <b>Směr pohybu</b><br><b>5</b> <b>Prostředky dopravy</b><br><b>Hostiles/Terrorists details, to include as appropriate/where known:</b><br><i>Personnel involved</i> |  |                                      | <b>(500 znaků)</b>                                         |

|          |                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                         |
|----------|----------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|          |                                                                      | <i>Organisation involved</i><br><i>Weapons/explosives/vehicles used</i><br><i>Direction of movement</i><br><i>Means of travel</i>                                                                                                         |                                                                                                                         |
| <b>G</b> |                                                                      | <b>Popis události</b><br><b>Krátký volný textový popis incidentu, způsobené škody a účinek na operaci</b><br><b>Outline of events</b><br><i>A brief free text description of the incident, damage caused and the effect on operations</i> | <b>(500 znaků)</b>                                                                                                      |
| <b>H</b> | <b>1</b><br><b>2</b>                                                 | <b>Vlastní ztráty</b><br><b>Mrtví</b><br><b>Postřelení/ranění</b><br><b>Own casualties:</b><br><i>Dead</i><br><i>Wounded/injured</i>                                                                                                      | <b>(2 znaky)</b><br><b>(2 znaky)</b>                                                                                    |
| <b>I</b> | <b>1</b><br><b>2</b>                                                 | <b>Ztráty protivníka/teroristů</b><br><b>Mrtví</b><br><b>Postřelení/ranění</b><br><b>Hostile/Terrorist casualties:</b><br><i>Dead</i><br><i>Wounded/injured</i>                                                                           | <b>(2 znaky)</b><br><b>(2 znaky)</b>                                                                                    |
| <b>J</b> | <b>1</b><br><b>2</b>                                                 | <b>Ztráty civilistů</b><br><b>Mrtví</b><br><b>Postřelení/ranění</b><br><b>Civilian casualties:</b><br><i>Dead</i><br><i>Wounded/injured</i>                                                                                               | <b>(2 znaky)</b><br><b>(2 znaky)</b>                                                                                    |
| <b>K</b> | <b>1</b><br><b>2</b><br><b>3</b><br><b>4</b><br><b>5</b><br><b>6</b> | <b>Podrobnosti o zadržených</b><br><b>Jméno</b><br><b>Věk</b><br><b>Pohlaví</b><br><b>Identifikační číslo</b><br><b>Adresa</b><br><b>Důvod zadržení</b>                                                                                   | <b>20 znaků</b><br><b>(2 znaky)</b><br><b>(1 znak)</b><br><b>(20 znaků)</b><br><b>(100 znaků)</b><br><b>(100 znaků)</b> |

|   |                                                                                                                                                                                     |                |
|---|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------|
| 7 | Datum a čas zadržení (DTG)                                                                                                                                                          | DTG (12 znaků) |
| 8 | Místo zadržení                                                                                                                                                                      | (20 znaků)     |
| 9 | Poznámka                                                                                                                                                                            | (100 znaků)    |
|   | <b>Arrest details:</b><br>- Name<br>- Age<br>- Sex<br>- ID card number (military/civilian)<br>- Address<br>- Reason for arrest<br>- DTG of arrest<br>- Place of arrest<br>- Remarks |                |

*Poznámka: **Hlášení INCREP** je určeno pro jakýkoli významný incident, způsobený terorismem, občanskými nepokoji, živelní pohromou nebo mediální činností. Je vhodné pro mírové operace (PSO).*

Tato hlášení jsou pouze základní, která se uplatní při vedení v podstatě jakékoliv bojové činnosti. Kromě zmíněných hlášení existuje množství dalších neméně potřebných hlášení, která mohou být stanovena **pro konkrétní operaci a vycházejí například ze SOP velitele operace.**

### **Způsob označování elektronicky zasílaných hlášení**

1. Při zasílání hlášení a žádostí od čtyř (jednotek) na nadřazený stupeň se zpravidla používá následující systém označování:

1) Pravidelná hlášení:

2. UUUUUUXXYYZZZZQQQ, kde:

UUUUUU – název hlášení (používat zkratky SITREP, COMBATREP atd.);

XX – označení jednotky;

YY – den v měsíci;

ZZZZ – čas;

QQQ – měsíc.

Mezi jednotlivými skupinami nepoužívat mezery.

*Příklad: hlášení SITREP od 2.mč vztažené k 17:00 hodin 12. července:*

**SITREP02MČ121700JUL**

1. Mimořádná hlášení:

3. UUUUUUXXKKK, kde:

UUUUU – název hlášení (zkratky EODINCREP, ENEMYCONTACTREP, INTREP);

XX – označení útvaru;

KKK – pořadové číslo daného druhu hlášení, odesílaného od jednotky.

Mezi jednotlivými skupinami nepoužívat mezery.

*Příklad: hlášení CONTACTREP 1.mč, pořadové číslo 17*  
*CONTACTREP01MČ017*

Řízení v průběhu operace je nepřetržitý proces, který zahrnuje **tři základní činnosti**:

- **vyhodnocování aktuální situace a odhad předpokládaného vývoje boje;**
- **rozhodování o tom, zda:**
  - bude pokračovat boj beze změn (v souladu s Plánem boje – OPORD),
  - je nutné provedení změny činnosti (v reakci na využití výhodné příležitosti nebo naopak na ohrožení vlastní činnosti nepřítel),
  - bude plánován nový úkol (po obdržení úkolu od nadřízeného velitele).
- **řízení použití vlastních sil ke splnění cílů operace (boje) a dosažení konečného stavu.**

Rozhodnutí k provedení činnosti ukládá podřízeným povinnost pokračovat plánovaně v plnění operačního úkolu vyplývajícího z vydaného operačního rozkazu.

### **Úkoly do samostudia (pro samostatnou práci)**

- prostudovat poznámky z přednášky a naučit se jednotlivé kroky řízení boje,
- zpracovat prezentaci k hlášením velitele čtyř nadřízenému.

### **Základní a doporučená literatura**

AAP-6 *Slovník termínů a definic NATO*. Praha, 2010. 452 s.

APP-11

AAP-15 *Slovník zkratk používaných v publikacích a dokumentech NATO*. Praha, 2009. 327 s.

AJP 3.2.2. *Command and Control of Allied Land Forces*. Brussels: NATO Standardization Agency, Ratification Draft 2005. (STANAG 2199). 157 s.

APP-6(C) *NATO Joint Military Symbolology*. Brussels: NATO Standardization Agency, 2011. 400 s.

ČERNÝ, J., HRŮZA, P., JAROŠ, V. *Systém velení a řízení v operacích*. Brno:, 2011, 139 s. ISBN 978-80-7231-836-0

Pub-53-01-3 *Štábní práce v operacích, 2. část – Hlavní zásady tvorby stálých operačních postupů, operačních (bojových) dokumentů a hlášení*. Vojenská publikace. Vyškov: SpD-ŘeVD, 2008. 319 s.

Taktická doktrína. *Taktika čety*. Vyškov, Institut doktrín.

## **ZÁVĚR**

Systém velení a řízení vojskům v pozemní operaci na taktické úrovni je složitým dynamickým souhrnem všech jeho jednotlivých částí ve vzájemném vztahu, jehož hlavním cílem je to, aby podřízená vojska splnila stanovený bojový úkol. Díky integraci, kterou moderní systémy velení a řízení nabízejí, může velitel čety dosáhnout větší efektivnosti a účinnosti při sběru, zpracování, zobrazení, ukládání a šíření informací.

## SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

| ZKRATKA         | VYSVĚTLIVKA                                                                              |
|-----------------|------------------------------------------------------------------------------------------|
| ACCS            | <i>Air Command and Control System</i><br>Systém velení a řízení vzdušných sil (letectva) |
| ACCS LOC        | <i>Air Command and Control System First Level of Operational Capability</i>              |
| AČR             | Armáda České republiky                                                                   |
| ADMINCON        | <i>Administrative Control</i><br>Administrativní řízení                                  |
| AIR             | Vzdušné síly                                                                             |
| AOR             | <i>Area of Responsibility</i><br>Prostor odpovědnosti                                    |
| ASVŘ            | Automatizovaný systém velení a řízení                                                    |
| ASVŘP           | Automatizovaný systém velení a řízení palby                                              |
| BÚU             | Brigádní úkolové uskupení                                                                |
| BVIS            | Bojový vozidlový informační systém                                                       |
| C               | <i>Commander</i><br>Velitel                                                              |
| CCIR            | <i>Commander's Critical Information Request</i><br>Žádost velitele o důležité informace  |
| CIO             | <i>Chief Information Office</i><br>Informační manažer                                    |
| COA             | <i>Course of Action</i><br>Varianta činnosti                                             |
| CONOPS          | <i>Concept of Operation</i><br>Záměr operace (bojové činnosti)                           |
| COB             | <i>Co-located Operating Base</i><br>Společně (souběžně) umístěná operační základna       |
| COP             | <i>Common Operational Picture</i><br>Společný obraz situace                              |
| COS             | <i>Chief of Staff</i><br>Náčelník štábu                                                  |
| CP              | <i>Command Posts</i><br>Místa velení                                                     |
| CREVAL          | <i>Combat Readiness Evaluation</i>                                                       |
| CS              | <i>Combat Support</i><br>Bojová podpora                                                  |
| CSS             | <i>Combat Support Service</i><br>Logistické zabezpečení bojové činnosti                  |
| velení a řízení | <i>Command and Control</i><br>Velení a řízení                                            |
| DCOM            | <i>Deputy Commander</i>                                                                  |
| DIRLAUTH        | <i>Direct Liaison Authorized</i><br>Koordinační pravomoc                                 |
| DS              | <i>Direct Support</i><br>Přímá podpora                                                   |

| ZKRATKA      | VYSVĚTLIVKA                                                                                                |
|--------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| EEFI         | <i>Essential Elements of Friendly Information</i><br>Klíčové informace o vlastních silách                  |
| EOD          | <i>Explosive Ordnance Disposal</i><br>Pyrotechnická asanace                                                |
| EU           | <i>European Union</i><br>Evropská unie                                                                     |
| EU-BG        | <i>European Battle Group</i><br>Taktické uskupení Evropské unie                                            |
| FFIR         | <i>Friendly Forces Information Requirements</i><br>Informační požadavky o stavu vlastních sil nebo sousedů |
| FOB          | <i>Forward Operating Base</i><br>Předsunutá operační základna                                              |
| FRAGO        | <i>Fragmentary Order</i><br>Dílčí rozkaz, bojové nařízení                                                  |
| FSG          | <i>Forward Support Group</i><br>Předsunutá zabezpečovací skupina                                           |
| FULLCOM      | <i>Full Command</i><br>Plné velení                                                                         |
| GS           | <i>General Support</i><br>Všeobecná podpora                                                                |
| GS-R         | <i>General Support- Reinforcing</i><br>Všeobecná podpora s posílením                                       |
| HQ           | <i>Headquarters</i><br>Velitelství                                                                         |
| ICC          | <i>Integrated command and control</i><br>Integrované velení a řízení                                       |
| ICT          | <i>Information and Communication Technologies</i><br>Informační a komunikační technologie                  |
| IED          | <i>Improvised explosive device</i><br>Improvizované výbušné zařízení                                       |
| JFC          | <i>Joint Force Command</i><br>Velitelství společných sil                                                   |
| JOA          | <i>Joint Operations Area</i><br>Prostor společných operací (společný operační prostor)                     |
| KIM          | Komunikační a informační modul                                                                             |
| KIP          | Komunikační a informační podpora                                                                           |
| KIS          | Komunikační a informační systém                                                                            |
| KISZŘLP      | Komplexní integrovaný systém zabezpečení řízení letového provozu                                           |
| KOT          | Kolový obrněný transportér                                                                                 |
| LAND         | Pozemní síly                                                                                               |
| LO           | <i>Liaison Officers</i><br>Styční důstojníci                                                               |
| LOGCON       | <i>Logistic Control</i><br>Logistické řízení                                                               |
| MAIN CP(HMV) | <i>Main Command Post</i><br>Hlavní místo velení                                                            |

| ZKRATKA     | VYSVĚTLIVKA                                                                               |
|-------------|-------------------------------------------------------------------------------------------|
| MILSEC      | <i>Military Security</i><br>Vojenská bezpečnost                                           |
| MTI         | <i>Military Tasks for Interoperability</i>                                                |
| NŠ          | Náčelník štábu                                                                            |
| NATO        | <i>North Atlantic Treaty Organization</i><br>Severoatlantická Aliance                     |
| NEC         | <i>Network-enabled capability</i><br>Schopnosti dané síťovým prostředím                   |
| NCW         | <i>Network Centric Warfare</i><br>Válka v prostředí/podmínkách sítí                       |
| NSE         | <i>National Support Element</i><br>Národní prvek pro zabezpečení                          |
| NTL         | <i>NATO Task List</i>                                                                     |
| OIE         | <i>Operational Information Exchange</i><br>Předávání informací                            |
| O/S         | Oddělení/Skupina                                                                          |
| OON         | Odřad pro odstraňování následků                                                           |
| OPCOM       | <i>Operational Command</i><br>Operační velení                                             |
| OPCON       | <i>Operational Control</i><br>Operační řízení                                             |
| OPLAN       | <i>Operational Plan</i><br>Operační plán                                                  |
| OPORD       | <i>Operational Order</i><br>Operační rozkaz                                               |
| OSN         | Organizace spojených národů                                                               |
| OTDS-U      | Operačně taktická datová síť uzlová                                                       |
| OTKS        | Operačně taktický komunikační systém                                                      |
| OTS VŘ PozS | Operačně taktický systém velení a řízení pozemních sil                                    |
| OTS VŘ VzS  | Operačně taktický systém velení a řízení vzdušných sil                                    |
| OvO         | <i>Overlay Order</i><br>Rozkaz na oleátě                                                  |
| PIR         | <i>Priority Intelligence Requirement</i><br>Prioritní požadavek na zpravodajské informace |
| PKS         | Polní komunikační systém                                                                  |
| PrÚU        | Praporní úkolové uskupení                                                                 |
| PU          | Přístupový uzel                                                                           |
| R           | <i>Reinforcing</i><br>Posílení                                                            |
| RAP         | <i>Reconized Air Picture</i><br>Rozpoznaný obraz vzdušné situace                          |
| RES CP(ZMV) | <i>Reserve Command Post</i><br>Záložní místo velení                                       |
| RHQ         | <i>Rear Headquarters</i><br>Týlové místo velení                                           |

| ZKRATKA    | VYSVĚTLIVKA                                                                       |
|------------|-----------------------------------------------------------------------------------|
| ROE        | <i>Rule of Engagement</i><br>Pravidla vedení bojové činnosti                      |
| SFDC       | <i>Static Fire Distribution Centre</i><br>Stacionární středisko řízení palby      |
| SKS        | Stacionární komunikační systém                                                    |
| SOFA       | <i>Status of Forces Agreement</i><br>Dohoda o statutu ozbrojených sil             |
| SOOS       | <i>Společný obraz operační situace</i>                                            |
| SOP        | <i>Standing Operating Procedures</i><br>Stálé operační postupy                    |
| SPEC       | Specializovaný informační systém                                                  |
| STRK       | Systémy taktických rádiových komunikací                                           |
| TACOM      | <i>Tactical Command</i><br>Taktické velení                                        |
| TACON      | <i>Tactical Control</i><br>Taktické řízení                                        |
| TA CP(TMV) | <i>Tactical Command Post</i><br>Taktické místo velení                             |
| TDS-R      | Taktická datová síť radiová                                                       |
| TFSA       | <i>Task Force Support Area Command Post</i><br>Centrum podpory úkolového uskupení |
| TOA        | <i>Transfer of Authority</i><br>Předání do podřízenosti                           |
| TOC        | <i>Tactical Operations Centre</i><br>Středisko taktických operací                 |
| VOV        | Velitelské obrněné vozidlo                                                        |
| VŠV        | Velitelské štábní vozidlo                                                         |
| WngO       | <i>Warning Order</i><br>Předběžné nařízení                                        |
| ZNŠ OPS    | Zástupce náčelníka štábu pro operace                                              |
| ZPB        | Zpravodajská příprava bojiště                                                     |
| ZV         | Zástupce velitele                                                                 |

# SEZNAM OBRÁZKŮ

|                                                                          | Strana |
|--------------------------------------------------------------------------|--------|
| Obrázek č. 1 – Organizační struktura mechanizované čety                  | ... 9  |
| Obrázek č. 2 – Organizační struktura mechanizovaného družstva na BVP     | ... 9  |
| Obrázek č. 3 – Schéma taktického místa velení v opěrném bodu čety        | ... 20 |
| Obrázek č. 4 – Schéma norem okopu pro vybudování taktického místa velení | ... 21 |
| Obrázek č. 5 – Schéma opěrného bodu čety (varianta)                      | ... 22 |
| Obrázek č. 6 – – Druhy ručních radiových prostředků u bojové čety        | ... 30 |
| Obrázek č. 7 – Souprava RF-1301                                          | ... 32 |
| Obrázek č. 8 – Radiová stanice RF-13                                     | ... 33 |
| Obrázek č. 9 – Vedení provozu na RF-1301                                 | ... 34 |
| Obrázek č. 10 – Složení soupravy RF-13                                   | ... 36 |
| Obrázek č. 11 – Vozidlové radiostanice RF 1325, RF 1350, R 150, R 150S   | ... 37 |
| Obrázek č. 12 – Místo provedení rekognoskace v procesu přípravy boje     | ... 52 |
| Obrázek č. 13 – Určení světové (zájmové strany)                          | ... 54 |
| Obrázek č. 14 – Určení zájmové strany                                    | ... 56 |
| Obrázek č. 15 – Určení orientačních bodů                                 | ... 57 |
| Obrázek č. 16 – Popis terénu (varianta)                                  | ... 58 |
| Obrázek č. 17 – Místo a úloha plánování boje v etapě přípravy boje       | ... 61 |
| Obrázek č. 17 – Jednotlivé kroky velitele čety při plánování boje        | ... 64 |

## KLÍČOVÁ SLOVA V ANGLICKÉM JAZYCE

|                                               |   |                                                     |
|-----------------------------------------------|---|-----------------------------------------------------|
| INFORMAČNÍ TOK                                | – | INFORMATION FLOW                                    |
| INTEROPERABILITA                              | – | INTEROPERABILITY                                    |
| KOMUNIKAČNÍ A INFORMAČNÍ SYSTÉMY A PROSTŘEDKY | – | COMMUNICATION AND INFORMATION SYSTEMS AND EQUIPMENT |
| MÍSTA VELENÍ                                  | – | COMMAND POSTS                                       |
| ORGANIZACE VELENÍ A ŘÍZENÍ                    | – | ORGANISATION OF COMMAND AND CONTROL                 |
| ORGANIZAČNÍ STRUKTURY                         | – | ORGANISATIONAL STRUCTURE                            |
| ORGÁNY VELENÍ                                 | – | COMMAND AUTHORITIES                                 |
| ROZHODOVACÍ A PLÁNOVACÍ PROCES                | – | DECISION - MAKING AND PLANNING PROCESS              |
| PRINCIPY VELENÍ                               | – | PRINCIPLES IF COMMAND                               |
| PROCESY VELENÍ A ŘÍZENÍ                       | – | COMMAND AND CONTROL PROCESSES                       |
| SYSTÉM VELENÍ A ŘÍZENÍ                        | – | COMMAND AND CONTROL SYSTEM                          |
| VELENÍ A ŘÍZENÍ                               | – | COMMAND AND CONTROL                                 |
| VELITEL                                       | – | COMMANDER                                           |

# LITERATURA

## **1. Dokumenty a standardizační dohody NATO**

AAP-6 *Slovník termínů a definic NATO*. Praha, 2010. 452 s.

AAP-15 *Slovník zkratk používaných v publikacích a dokumentech NATO*. Praha, 2009. 327 s.

AJP-01 (B/C) *Allied Joint Doctrine*. Brussels: NATO Standardization Agency, 2006. (STANAG 2437). 256 s.

AJP-3.2. *Allied Land Operations (Spojenecké pozemní operace)*. Brussels: NATO Standardization Agency, Draft MC LSB, 2006. 146 s.

AJP 3.2.2. *Command and Control of Allied Land Forces*. Brussels: NATO Standardization Agency, Ratification Draft 2005. (STANAG 2199). 157 s.

APP-6(C) *NATO Joint Military Symbolology*. Brussels: NATO Standardization Agency, 2011. 400 s.

STANAG 2035. *Signing of Headquarters and Instalations. Označování velitelských stanovišť*. Brussels: NATO Standardization Agency, 2004. 52 s.

STANAG 2467. *Common Subjects for Formation Standing Operating Procedures. Společná témata pro tvorbu stálých operačních postupů*. Brussels: NATO Standardization Agency, 2004. 9 s.

## **2. Koncepční dokumenty**

*Koncepce míst velení. Rozpracování koncepce výstavby profesionální AČR a mobilizace OS ČR přepracované na změněný zdrojový rámec pro oblast míst velení organizačních prvků AČR*. Praha: MO, 2009. 53 s.

*Strategie budování NEC v OS ČR*. Praha: MO ČR, 2007. 302 s.

## **3. Interní normativní akty a ostatní dokumenty vydané v resortu obrany**

*Polní řád pozemních sil AČR (návrh)*. Č. j. 80210/5/2002-1618. Praha: GŠ AČR, 2002. 263 s.

*Doktrína AČR v mnohonárodních operacích*. Vyškov: Správa doktrín, 2008. 185 s.

*Doktrína AČR*. Vyškov: Institut doktrín, 2014. 149 s.

*Doktrína KIS – AD 6. 1*. Praha: MO ČR, 2003. 128 s.

*Katalog požadovaných operačních schopností AČR 2018*. Praha: MO, Praha 2009.

Pub-53-01-1 *Velení a řízení v operacích*. Vojenská publikace. Vyškov: SpD-ŘeVD, 2006. 212 s.

Pub-53-01-2 *Štábní práce v operacích, 1. část – Místa velení a orgány, procesy a prostředky velení a řízení*. Vojenská publikace. Vyškov: SpD-ŘeVD, 2007. 224 s.

Pub-53-01-3 *Štábní práce v operacích, 2. část – Hlavní zásady tvorby stálých operačních postupů, operačních (bojových) dokumentů a hlášení*. Vojenská publikace. Vyškov: SpD-ŘeVD, 2008. 319 s.

*Taktická doktrína*. Institut doktrín. Vyškov 2014.

#### **4. Studie, vědecké a jiné práce**

LUKÁŠ, L., HRŮZA, P. a KNÝ, M. *Informační management v bezpečnostních složkách*. Praha: MO – Agentura vojenských informací a služeb, 2008, 214 s. ISBN 978-80-7278-460-8

ROZSYPAL, L., HRŮZA, P. *C3 v prostředí NEC - Command, Control and Communication within Network Enabled Capability*. [Skriptá]. S-2826+ CD., 1. vyd. Brno: Univerzita obrany, 2009. 72 s.

ROZSYPAL, L., HRŮZA, P. *KIS v operacích EU BG*. [Skriptá]. S-2802 + CD., 1. vyd. Brno: Univerzita obrany, 2008. 92 s.